

Latvijas Avīzes.

60. gada-gahjums.

Nr. 18.

Treschdeenā, 6. (18.) Maijā.

1881.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Schrunden, Kurland. — Expedīzija Besthorn tga grāmatu-bohde Zelgavā.

Nahditojs: Visaugstakais Manifests. Ilo eekshiemehm. No ahsiemehm. Visjama-
lahs finas. Ritards un pilsehtas dahnas. Pawasaras preekti. Atbildes. Studi-
nashanas.

Visaugstakais Manifests.

No Deewa Schhlastibas

Mehs, Aleksanders Treschais,

wifas Kreewijas Keisars un Patwaldineeks,

Pohlijas Tehnisch, Vinnijas Leefstifts

un tā jo pr., un tā jo pr., un tā jo pr.

daram finamu wifem fawem ustizigeem pawalstnekeem.

Deewam ir patjis pehz Sawa ne-isdvibinajama prahta Muhsu
mihlotā Tehwa flawas-pilnai waldbai zaur mohzineeka-nahwi dariht
galu un Mums uslīt svehto Patwaldibas peenahkumu.

Mehs prahtam un walsts-mantoschanas fahrtibas likumam pa-
dohdamees, Mehs efam fcho nastu usnehmušchi wišpahriga tautas
behdu un bresmu bailu-pilnā stundā Deewa ta Visaugstakā waiga
preefchā, tai stiaprā tizibā, fa Winsch. Mums to waldbas darbu us-
dohdams tik gruhtā un puhsliu-pilnā laikā, Muhs ne-atstahs ar Sawu
Wiſspēhzigā palihgu. Mehs ari tizam, fa deewabihjigahs tautas kar-
stahs luhgšanas, kura wifā pasaule ir pasihstama zaur fawu mihle-
stibū un padewibū preefch Keisara, Deewa svehtibū noluhsus us Mums
un Muhsu nahkamo waldbas-darbu.

Muhsu Deewa meerā duſofchais Tehws palika, pehz tam, kad
no Deewa bij usachmis Patwaldineeka-waru Winam ustizetai tautai
par labu, Sawai apnemšchanai, ko foħlijs, ustizigs lihs Sawai
nahwei un apsehgeleja ar Sawahm aſinim Sawu augsto darboschanas.
Ne tik lohti zaur stingrahm waras pawehlehm, bet waitak zaur
labſiribū un lehnibū Winsch peepildija Sawas waldbas wiſleelako
darbu — semneku atſwabinaſchanu no dſimtuhfchanas, zaur to, fa
Winam iſdewahs pee tam peedabuht palihgā ari ſemes-ihpafchneekus
muſchneekus, kas arween paſlaufigi laba un gohda balsi; Winsch no-
ſtiprinaja walſti teefas-buhfchanu un aizinaja Sawus pawalstneekus,
kureem wifem Winsch bes iſſchlikšanas paleekami dahuja brihwibu,
lai paſchi wada weetigahs waldbas- un klajahs fainmezzibas leetas.
Lai Wina peemina buhtu svehtita muhsibā!

Kreewijas Waldbineeka ſlepēna niſnuma pilnā nonahweschana uſ-
tizigas tautas widū, kas bij gatava fawu dſihwibū upureht preefch
Wina, zaur negehleem un iſ tautas iſſumteem, tas ir bresmigs, kauna-
pilns, Kreewijā nedſirdehts darbs un peepildija wifū Muhsu ſemi ar
behdahm un bresmahn.

Vafchās Muhsu ſeļajās behdās Mums pawehl Deewa balsi, lai
ſtahwam zeeti waldbas uſdewumā, uſtizibā us Deewa prahtu un tizibā
pee Patwaldineeka-waras ſpehka un pateefibas, preefch kam Mehs
efam aizinati, lai Mehs to tautai par labu ſargajam un noſtiprinajam
pret wiſahm uſbrukſchanam.

Lai wifū Muhsu uſtizigo pawalstneeku no behdahm un bresmahn
aſiaņtahs ſirdis, lai wifī tee, kas fawu tehnu-ſemi miļlo un kas no
dſimumu us dſimumu ir padewigi mantojamai Keisariſkai Patwaldi-
neeka-warai, — tura drohſchu prahtu. Apakſch tāhs pa-ehnas un
zaur neſaraustamu ſaiti ar to ſawenota, Muhsu ſeme jau daudſreis
pahrdiſhwojuſi ſeļus juſumus un ir tikuſi pee flawas un ſpehka vafchās
wiſgruhtās pahrbandifšanas un ſpaidifšanas — zaur tizibū us
Deewu, kas wada Kreewijas ſikteni.

Sawam ſeļajam uſdewumam padohdamees, Mehs uſaizinam wi-
fus Sawus uſtizigoſis pawalstneekus, Mums un Walſtij ſalpoht tizibā un pa-

teſtibā, — fa lai iſdeldejam neganto fabuntoſchanohs, kas Kreewiju
apklahj ar negohdu — lai noſtiprinajam tizibū un tikumibū — lai
audſinajam labi behnuſ — lai iſnižinajam nepateefibū un ne-uſtizigu
buhschanu — lai eewedam attal fahrtibū un pateefibū waldbas eestahdu
darboschanā, kuras Kreewijai winas Labdaris. Muhsu mihiotais
Tehws, dahwinajis.

Dohs Sw. Pehterburgā 29. Aprili weens tuhkoſch astoni ſinti
astondesmit pirmā gadā pehz Kristus pedſimſchanas un Muhsu waldbas
pirmajā gadā.

„Aleksanders.“

No eekshiemehm.

Pehterburga. 23. Aprili Gatschinā Keisara Majestete pee-
nehma audiencē Persijas ſchaka ahrfahrtigo ſuhni; pehz tam Keisara
Majestetei ſtahdija preefchā ari wifus ſitus Persijas ahrfahrtigahs
ſuhntneebas lohzelkus. — Tani paſchā deenā ſuhni un wina paw-
donus peenehma ari Keisarenes Majestete. — Sudraba krohnus uſ
Deewa meerā nu duſofchā Keisara kapa tagad eſoht jau 60. Hypa-
ſchi jaufs un ſkunſtigis eſoht tas krohnis, ko tur nolikuſchi Lefnas un
Rudnas ſahdschu (Mogilewas gubernā) ſemneeki. — Pehterburgā
tagad noteek jaunu pilſehtas-weetneeku zelſchanas. 25. Aprili zehla
trefchā klafe. Bij 521 kandidats, par kureem bij jaſalo, un iſ kuru
widus bij ja-eezel 84 weetneeki. Pee pirmahs balſofchanas tik weens
pats dabuja likumigo balsu waitumu. Preefch wifem ziteem bij
waijadſiga ohtrejā balſofchana. — Generalis Skobelews,
kas 8 mehneſchus uſturejahs pee paſcheem eepreefchjeem pulkeem un
pehdejā laikā apzeloja jaun-eemantoto apgabalu rohbeschas, ar fawu
ſchtahbu nonahzis Krasnowodſkā, un ar leelu gohdu tur tizis ſagai-
dihts. Gohda ſchahweeni un muſika apfweizinaja generali, pilſehtas
deputazijs winam paſneedsa fahl un maſi, un ofizeeri un ſaldati ga-
wiledami uſgawileja ſawam jaunajam, waronigajam kara-wadonim.
24. Aprili generalis Skobelews ar twaikoni gribēja braukt uſ Aſtra-
chanu, un no turenē ſaiſni uſ Pehterburgu, rapportu nodoht Keisara
Majestetei par ſawu ekspedīziju. — Maſkawas awīzes ſino, fa
walsts-kanzleris ſirſis Gortſchalows ne ſen iſteizis, fa winsch nodoht
majoht nomirt fa ahrleetu ministeris. Wina weſeliba ſchim brihſham
it laba; tamdehſ dohmojams, fa wifas ſchini leetā iſpaſtahs ſinas
(fa nahks jauns ahrleetu ministeris) pa-agras. — Pehterburgā

28. Aprili, fa „Poradoks“ ſino, apzeetinahs lohti ſwarigis noſeeds-
neeks, kuram bijuſi ſwarigakā lohma pee mihnas ſiſchanas maſajā
dahrſa-eelā. Ari wina mahſa, kas pee ta dſihwojuſi, apzeetinata.
Wina bijis maſs behrns. — Keisara Majestete 26. Aprili Vis-
augstaki paſehlejīs, generaliem, ſchtahba- un wirſoſzereem un kara
eerehdneem atkaut nehſaht pilnas bahrſdas, un gwardijas- un gre-
deeru ſaldateem nelikt bahrſdu apgraiſiht. — Muhsu armijas ſa-
ſtahwu, fa „Birsch. Weedom.“ ſino, griboht pamafinah ſar 50
tuhſi, wiſrem un zaur to aſtaupiht 25—27 milj. rubl. — Pehterburgā 29. Aprili, pulksten 1200 puſdeenā, Marſa laukā, pee
jauka laika, Keisara Majestete notureja tā ſaukto Maija parahdi.
Keisariſkā Augſtiba ſeļiſts Vladimirs komandeereja kareiwiſ.

Keisara Majestete 17. Merzā 1881. g. Visaugstaki apſtipri-
najis walsts-padohnes ſpredumu meera-teefnečhu leetā Baltijas gu-
bernā. Pehz ſhi ſpreduma fa ſeļiſtu-nodohtſchanas pee gubernu pre-
ſtanadehm buhs jamakſa: a) no andeles-ſihmehm: 1. gildei pa 40 rubl.
25 kap. un 2. gildei: 1. klafei pa 6 rubl. 95 kap.; 2. kl. pa 5 rubl.
75.; 3. kl. pa 4 rubl. 95 kap.; 4. kl. pa 3 rubl. 75 kap. un 5 kl.
pa 2 rubl. 65 kap.; b) no tahu ſehreenu-iſgatawotanu patentehm,
kas ſtahw ſem afzīſes, un no ſehreenu-pahrdohtau ſpatentehm, 25

proz. no tahs summas, kas par schahdahm patentehm jamaksa krohni; c) no wisahm zitahm andeles- un amata sihnehm un biletahm pa 10 proz. no krohna mafkas; d) no tahn immobilijahm pilsehtas (isnemoht Rihga un Rehwali) un meestos, par kurahm jamaksa krohna immobiliju nodohschanas, 25 proz. no krohna mafkas; e) no us semehm cetaishahm fabrikahm un ruhpneezibas eestahdehm pehz wehrtibas — peemehrā ar pilsehtu immobilijahm, un f) no teem semes-gabaleem, kam jamaksa weetigahs gubernau prestandes — peemehrā,zik wehl wajadfigs, ar ko ustureht meera-teefneschhu eestahdes, ka ari eerihkoht un ustureht meera-teefnescheem wajadfigohs zeetumus.

Finanz-ministerim atlauts nosaziht, kad usfahkt ar peeliku-nodohschahu mafkaschanu un par to, ka takseereht semju fabrikas, ka isdalihh peeliku-nodohschanas us peem. fabrikahm un ruhpneezibas eestahdehm u. t. t. vagekreht weetigo gubernatoru spreediumu un tad sawu galaspredimumu eesneegt pee laika, lai tas waretu tilt apstiprinhahs, eekams meera-teefneschhu eestahdes wehl eewestas Baltijas gubenās.

Kursemes gubernas-pahrwaldneeka kungs zaur scho issludina wifeem par finaschanu un wajadfigu eevehrofchanu eekschleetu ministeria funga weetā no ministeria beedra funga isslaisto zirkular-preesschrakstu no 4. Aprila 1881. g. sub № 10 ar schahdu faturu:

Us likuma pamata no 25. Junija 1867. g. par no deenesta atlautu un us nenoteiktu laiku atvatinatu (schim brihscham pee reserwas peederofschu) saldatu dsihws-buhfchanas organizaziju, wini wihi peeder apaksch zivil-waldibas, tikai tajos atgadijumos ween nē, kad schee saldati teek eesaukti deenestā; peeminetā deht un pehz fastahditahs instrukzijas no schai lectā weenis prahlis buhdamahm eekschleetu-, finantschu- un kara-ministerijahm, teek wihi atwehletee labumi, ka ari naujas-palihdsibas, kas peemineteem saldateem zaur likumu no 25. Junija 1867. g. peeteikti, us zivil-waldibas taismu noteikschamu atwehleti, pee kurahm tad ari saldateem ar sawahm luhgschanahm ir jagreeschahs.

Bet kad nu, ka is no kara-ministerijas dabutahm finahm ir redsams, tahdas saldatu luhgschanas pastahwigi schai ministerijai teek peesuhtitas, un kad winai naw teesiba atwehleta, tahdas luhgschanas isschikt, tad teek, pehz pastahwofschahs kahrtibas, wifas tahdas luhgschanas — pehz winu peederibas — peesuhtitas weetigeem gubernatoreem deht eevehrofchanas.

To eevehrojoh, ka peeminetā atgadijumā kara-ministerija tikai ir instane, kur saldati sawas luhgschanas eesuhta, pee kam ne tikai ween pilnigi newajadfigas farastischanas zelabs, bet zaur ko ari daudsreis luhgschanu isschiktischana, un ihpaschi tahdu, kas saldateem no leela swara, teek nolaweta, ka par peem. pee trihs-xublu atwehleschanas, kad saldati ir nespachneeki, ka newar nela nopolniht un wihiem naw neka, no kam pahrtikt, man tas gohds, pehz kara-ministerijas finojuma, Juhsu ekfelenzei luhgt, lai to nekahrtibu waretu nowehrst, par to gadaht, ka wihiem no deenesta atlaiesteem un pee reserwas peederofcheem saldateem, kas Juhsu ekfelenzei ustizetā gubernā dsihwo, teek finams darihsts, ka wihiem ar sawahm luhgschanahm, deht daschadas palihdsibas atwehleschanas, us likuma pamata no 25. Junija 1867. g. ir jagreeschahs, pehz tam, kahdas nu winu luhgschanas, pee weetigahm walsts-instituzijahm, un prohti — ar luhgschanahm deht naudas-palihdsibas atwehleschanas pee us dsihwi nomeschanahs, deht ehku usbuhs, deht nespachibas, dsihws-usturu nopolniht u. t. t. — pee kameral-teesas; turpreti ar luhgschanahm deht krohna-semes un lohka-materiala peedalischanas — pee walsts-domehnau pahrwaldibas.

No Kursemes gubernas-waldes teek zaur scho wihiem finams darihsts, ka no Wina ekfelenzes Kursemes gubernas-pahrwaldneeka kga pee Dunalkas peerakstais Johann Kuhlberg ir apstiprinhahs par garigo preeskchneku preeskch apaksch Oholmuishas (Eckendorf) dsihwodameem baptisteem, un par winu luhgschanus-namu apaksch Vurezeema buhdahm Danskhu mahjas.

Jelgawa. Muhsu kungs un Keisars ir Jelgawas ohtrahs gildes kaufmanim Konstantinam Tadejewam par ihpascheem nopolneem dahwinajis selta medali ar usrafstu „par uszichtibū“, nefamu ap kallu pee Stanislawa hantes. Tapat ari augstais Keisars ir apdahwinajis ar sudraba medaleem — ar usrafstu „par nelaimigu glahfschanu ī dsihwibas-breesmahm“, nefamus us kruhtihm pee Wladimira hantes — Jelgawas brihwprahigahs uguns-dsehfeju beedribas lohzeikli, birgeni-okladistu Christian Freymani (khis gohda-wihrs jau 16 gadus vuhejahs minetā beedribā un 24 gadus kalpo weenam un tam pascham fungam, kashoku-magazines ihpaschneekam un pilsehtas-weetneekam Hermannim Rubinsteinam) un Rihzas pagasta lohzeiklus Mikeli, Maiju un Annu Wahze. — Tehrpatas mahzibas-apgabala kurators, geheimzahts barons Stackelbergs, schini nedelā, ka dsirdams, rewideerehhs

Jelgawas skohlas; winch scheitan atbrauks is Rihgas, kur jau 25. Aprili bij eradees, turenas skohlas pahraudsiht. — Jelgawa isgah-juschi nedelā bij diwi uguns-grekhki. Weens bij pee Anna-s-wahrteem, kur dedsa us kaufmana Kahna grunts-gabala 1 spihkeris ar lineem un vahris zitu ehku; muhsu uguns-dsehfeji tik braschi strahdaja, ka wihiem leela pateiziba peenahkals par to, ka zaur sawu puhiu jo leelu nelaimi nowehrfa no pilsehtas; —zik dris tur wareja wairak namu paliskt ugumim par laupijumu. Zaur uguni pee ehkahn padarito skahdi rehkiha us 930 rubl. un pee lineem spihkeri — us 9000 rubl. Apdrohchinahs bij: ehkas par 3417 rubl. un lini par 11 tuhst. rubl. Ohtris uguns-grekhks, par laimi, nedabuja nahkt pee spehka; — bij aissdegusees Günthera mantineeku andeles-weetas pagrabā wahts ar petroleju. Mabju zilwelki to bij laika pamanijuschi un uguni apslahyeju-schi, ta ka uguns-dsehfeji — nofrehjuschi ween — wareja tuhlit at-fal greestees atpaka. — Zetortdeen, 30. Aprili, Kursemes lauschu skattischanas zentral-komisija natureja pirmo fehdeschani. Wina fasstahw is scheem lungem: Kursemes gubernatoria, ka preeskchneeka, un is: bankas sekreteera barona H. v. Heyking; aprika-marschala barona Behr — Titelminde; kolegiu-rahta Sonne, ka domehnau-waldes delegata; Jelgawas pilsehtas-galwas barona Fahn — Lindē, ka Kursemes pilsehtu aissstahwa; sekreteera Dr. O. Brasche, un asefora barona Th. Behr.

Bauska zchini gadā isrihkojamā lohpu-isstahde 23. Aprili tikusi apstiprinata no walsts-domehnau ministeria.

Is Platones. Schogad ap Jurgeem schikhrahās no Mas-Platones grahs R. v. Lambsdorffa kgs, un nogahja us Klahnumuischi, ko zeen, grahsa kungs nopirkā par dsiantu. — Lai Deews sivehtti ta wihra iseechani un ee-eechani, jo tas bij ihsts tehws fawem apakschneekem. Zkatru winsch prata pamahzit us labu un katru laumu norah. Abi ar zeen, leelsmahti puhlejahs nepekuhuschi palihdseht slimneekem un palihdsibu pasneegt nabadsneem. Behrn wasar zeen, leelskungs isrihloja fawem kalpeem gohda-malstiti un usfauza angstaas wefibus fawem apakschneekem, un bagati apdahwinaja tohs, kas wihius tohs gadus pee wina bij dsihwojuschi, tamehr zeen, leelskungs par Mas-Platoni waldijs.

Tagad atkal zeen, leelskungs aiseedamis wihius fawus kalyus un deenestneekus bagatigi apdahwinajis. **Kalnina Sahmelis.**

Is Dohbeles. Peeminoht finojunu, kas rohnahs Latw. Aw. № 16. us pirmahs lapas pusēs, kahds z. N.... kgs numis raksta, ka wina eebrauskhanas-weeta esohf usfakatama ka ta wihsabakā Dohbeles meestā, un ka no Lat. Aw. 16. nummura minetahm nekahrtibahm nekas pee wina ne-esohf notizis. — Mehs lohti preezajamees, ka kahrtibai waldoht — pee z. N.... kga ect, ka jau wajag eet, un tamdeht z. N.... kgs Latw. Aw. 16. nummura finojumu newarehs us sevi sihmeht. — Bet ja tas teesham zitadi buhtu, tad mehs to paschu issakam, ko jau Lat. Aw. 17. nummura „B. labdarishchanas beedribas“ leetā issazijsahm:

Ieweens nepareijs un netaisnis finojums lihdsinahs nahwigai bultei, kas netrahva isredseto mehrki, bet atpakaat grecs-damees eedurahs pascha meteja ūrdi.

Is Dohbeles aprinka. Mahlumuishas Bulku mahjās, pee Dschuhfistes, preeskch kahdahm nedekahm eenahkuschi diwi Latveeschi wihi, tai wezumā no 35 lihds 40 gadeem, ubagoht. Wini stahfiuschi, ka schee — pawisam lihds 120 lauschu, wihi un seewas — esohf nahkuschi is Samaras, kur zaur labibas-lauku isphostishanu zaur tahrpeem leels bads esohf eestahjees; wini pa leelsakai dalai tagad usturotes Pahrdaugawā, pee Rihgas, „Melnā gaila“ eebrauzamā weetā. Minetahs mahjas fainneeks tohs pee wina eenahkuschihs, pirmak minetohs wihius usaizinajis, pee wina brahla par puisccheem fahlgat; to schee ari apfahlijusches dariht, bet — nav wihiogahjuschi. Pehz tam minetais fainneeks eebrauzis Rihgā un nogahjis Pahrdaugawā, pee „Melnā gaila“; bet schee nebijis ne wehfts no pahnahkuschiheem Samaras Latveescheem. Tomehr tee diwi wihi, weseli un spachzigi zilwelki, staiga drohfschi ween atkal pa ziteem Kursemes widutscheem apkahrt, naudas fawahldami, un tik eestahssidami, ka schee lihds ar dauds ziteem pahnahkuschi is Samaras, kur nedstudehts bads esohf. Bet zerams, ka laudis zaur scho peesihmejumu „Latw. Awises“ nu gan finahs, schohs taf taikam us wilshchanu un aplaupischanu iseedamohs blehshus peenahzigi fanent.

No Schnehpelneckus. Birndeen, 9. Februari, muhsu Schnehpelneckus fatrizinaja skumja wehfts; jo dabujahm finah, ka sivehtdeem, 8. Februari, muhsu zeenitā leelsmahti aissgahjuši Kuldīga us muhschigo dusu.

Zetortdeen, 12. Februari, bij behru-deena, pee kuras nehma dalibū wijs Schnehpeles pagasts.

Jau treshdeen wijs nowads kusteht kusteja. No Schnehpeles rohbeschahm, us Kuldigas zela, lihds familijas kapeem, gandrihs 6 werstes, bij zelsch ar eglitehm nostahdihts un ar skuijahn nokaishts. Tschetri gohda-wahrti bij taifiti.

No leelkunga zaur pagasta-wezako usaizinati, wijs fainneeki zetortdeenas rihta, pulksten 100s, svehtku drehbes gehrbuschees, sapulzejahs us rohbeschuh, leelmahti fagaidiht.

Sainneeki zeen, leelmahtes lihds kapa wahrtiem ainsesa, tur tad leelmahtes behrni un radi vanehma. Pee kapa malas Kuldigas Wahzu mahzitajs lika Schnehpelneekem pee firds Latweeschu walodā, lai durbōs efam pateizigi, ne wahrddos wen, lai dsenamees us labun efam Deewam pateizigi, kas mums labus fungus nowehlejis. Behz tapahm muishā pazeenati. Kalpi un wijs funga deeneestneeki swineja to deenu kā svehtdeenu. Nesnam, waj us zeen, leelmahtes jeb zeen, leelkunga wehlefchanohs tapa mums tas preeks darihts, kr behru dseefmas un spredikis bij Latweeschu walodā. No zeen, lasita-jeem buhs dands, kas muhsu lungus nepasihst un winu labo firdi nesn. Kad wijs gribetum peemineht, tad waijadsetu dauds lapu peerakstift; tamdeht tik ihsumā peeminechu. Schnehpeles fainneeki makkā arenti 250 lihds 270 kap. par puhrā-weetu, un dabu mallu, skalus, leetas-kohtus, meetus, kahrtis, stabus un wijs, ko tik waijag pee ehku buhweschanas. Muhsu fungus mehds fazift: „es faveem laudihm mollneleku virkt, tik sagt newaijag“. Kur tad skohlmeisteris, skrīhweris un dakteris, ko zeen, leelskungs ustur un lohnē?! Tad wehl freilenes nauda, kuras intrefes ik gadus nabageem isdala. Bes tam wehl dauds un daschadi labumi mums no muhsu leelkungeem, kas ar padohmu kram palihds, kā p. p. fainneekem pee fainneezibas weschanas. Leelskungs pats daudfreijs ir fazijis: „man fauns, ka mani fainneeki wahjus srgus brauz!“ Ta mehs waram daschā sinā ar fawu leelkungi leelsitees. Lai Deews ustur muhsu leelkungi pee weselibas; mehs winam to atmaksahnt nesphejam, bet Weens buhs, kas to darihs.

A. Jannfo hn.

No Zeraukstes. Pee mums notika 21. Aprili schahds behdigs gadijums: to deenu ap pusdeenas laiku Zeraukstes Schuku krohga klehts nodedsa lihds pamatam, ar wijs mantu, kas bij eekfchā. No kam uguns zehlees, naw schim brihscham wehl finams.

Sinotajs I. II.

No Daudsewases „B. W.“ raksta, ka nakti us 22. Aprili pa lohgu schauts us Daudsewases dsimtkunga grafsa Schuwalowa piln-warneku, baronu v. Drachenfels. Lecta nemta ismeklefschanā no Jaunjelgawas pilsteefas; bet laudaris wehl ne-efohf fadsihts. Gar muishu braukdam no Jaunjelgawas, laudis redsejuschi wihru, no muishas isskreijam. Vini to apturejuschi, bet tas israhwees un aishbehdis.

No Preekules. No daschahm malahm lasam awises daschadas finas par dsimtkungu fadsihwi ar fawu pagastu laudihm, un zik fcho rindinu rafsttajam par to finams, tad tashdas ir lasitajeem it mihsas; tadeht ari kahdu masumu par muhsu zeen. Dsimtkunga barona v. Korffa fadsihwi ar muhsu pagastu gribu zeen. Lasitajeem zelt preekchā. — Muhsu zeen, wezais dsimtkungs usturahs pa leelkai dafai Pehterbburgā; tikai wasarā winsch us kahdeem mehnescheem nahk no dabas bagati apbalwoto Preekuli apzeemoht, winas weseligo gaifu eloht un fawus draugus apmekleht. Sainneeki mehds winu no fawas pusies pee bahnuscha fagaidiht un to jahschus us muishu pawadiht, tur atkal ziti kahjahn atnahkuschi sapulzejuschees to preezigi apsweizina. Sianams, ka tā tikai mihiu fungu war fagaidiht, un nu buhtu jojautā: zaur ko tad muhsu zeen. Dsimtkungs tahdu mihestibu no fawa pagasta un faveem laudihm ir eemantojis? Weenigi zaur to, ka tas lohti dauds mihestibas ir fehjis pee wijsahn lauschu kahrtahm fawu pagastā un muishā. Tikai it ihst gribu peemineht, eekfchā ka tas mums Preekuleekeem fawu mihestibu ir rohdijis.

Sainneeki tas jau preekchā 15 gadeem lohti labus rentes-kontraktus ir dewis, un tohs pehz notezejuscheem 12 rentes-gadeem naw pahrgrohsjisis; rentes ir lehtas un nosajizumi tā falikti, ka kram rentneeks war ar meeru buht. Mahju rentneekem par laukeem, ko 15 gadās peelehfsuchi, wehl tagad nekas naw jamaksā; pee mahju buhwes tiklab wezais zeen. barons, kā ari wina dehls, kas tagad Preekuli walda, ar materijalu palihds, it ihpsachi waihdsigohs buhw-kohtus bes kahdas atlhdinachanas dohdams. Bes tam winsch pee fainneeki mahju buhwem dohd no fewis buhwmeisteri, un ja waijaga muhrneeka, tad ari to dohd, ja rentneeks par to laiku, tamehr muhrneeks pee ta strahdā, wina weetā zitu strahdneeku us muishu fuhta.

Schagarus no buhw-kohkeem un malkas fainneeks war patureht. Sainneeks dabu no muishas mesha $\frac{1}{2}$ ajs malkas un $1\frac{1}{2}$ ajs zelmu, un kram tohp atmehlehts no muishas purwa semes-malku greest, un iohp kram fainneekam, kas fcho preekch fewis grib greest, gabals us auishas gruntes erahdihits, kur semes-malku war schahweht. Sawus tihrumus war kram vohz patikkhanas 4 lihds 10 laukds apkohopt. Lai pee nahkamahs mahju pirkshanas tagadejee rentneeki, kā zeen, dsimtkungs to wehlotees, weegaki fawas mahjas waretu eepirk, tad preekch pahri gadeem Elkasemes zeen. barons v. Korff, kas toreis Preekuli muhsu dsimtkunga weetā pahrvaldijs, lika birses us pagasta gruntes malkas wehrtibā mehreni notakfereht, un gandrihs kram fainneeks it weegli pats tahs patureja. — Tikpat laipnigi, kā pret fainneekem, ir muhsu dsimtkungs un jaunais barons, kas labidibā pilnigi fawam tehwam lihdsinahs, pret faveem kalpeem. Neweens ne iohp wahjibas jeb wezuma dehls atraidihits; nomirusho kalpu atraitnes paleek lihds gada galam fawā weetā un dabu no jauna barona lohni un deputatu. Otrā gadā spēhzigahs zitā kahdā weetā eestahjahs, un nespēhzigahs dabu rubni un palihdsibu. Kram kalmam, kā tas wifur Lejas-Kursemē mehds buht, ja-atkalpo muishai sinams flaitis „eeuw-deenu“; jaunais barons peenem us fcho deenu atkalposchana ari behrus un wezischus, un dascham leelu datu deenu pavismā atlaisch (tā pagahjuschi godā kahdam kalmam, kura feewu Deews ar dwihni-scheem bij apdahwinajis, barons 40 feewu-deenas atlaidis). — Preekch pagasta wispahtriga labuma ir muhsu zeen. fungu dewigahs rohkas al-lasch gatawas palihdscht, bes ka tee pagasta darihschanās eejauktobs; wini tura preekch pagasta dakteri un leek flimueleem bes malkas sahles doht. Ari basnizas apkohpschana tohp bes pagasta peepalihdsibas isdarita; wijs muhsu altara jaunakee fudraba rihki ir no muhsu dsimtkunga un wezahs leelmahtes basnizai dahwinati; tāpat ari jauna zeen. baronene muhsu basnizu ar fmuki isrohtatu altara deki ir puschkojusi. — Lihds schim muhsu pagasta daschi bahrini bij ne-apgahdati; par scheem nabadineem muhsu dsimtkungs un wezā leelmahte laipnigi apscheljohahs — 6 lihds 10 bahrineem seemā pahrtiku dohdami un tohs seemā skohla raididami; ziti tapa par augeem peenemti, zaurus gadus skohla raiditi un tad wehl tahlki par teen gahdahts. — Skohla, kas lihds pagahjuschi rudenim muishas ehrbergi tapa tureta, tapehz ka mums lihds tam laikam ihpsacha skohlas-nama truhka, tapa weenigi no zeen. Dsimtkunga un jauna barona ustureta; tikai filtumu, ko ari wini dewa, waijadseja pagastam peewest. Senak reti kahds pagasta behrns wairak kā weenu seemu skohla gahja, wehl jo retaki tapa no muhsu pagasta behr-neem apmekleta augstakā klase, fuxā muhsu draudses skohlotajs un chrgelneeks ar skohlas kundsi behrns zauru gadu ar felmi mahzija, un fura no dauds behrneem is kaiminu pagasteem tapa apmekleta, bet kā jaunohs skohlas-litumus isdewa, tapa skohlenu skaitis tik leels, ka palihga-skohlotaja waijadseja; tadeht muhsu zeen. Dsimtkungs tahdu, kas seminarju zauri gahjis, peenemti un pats tam lohni dohd, no pagasta nekahdas palihdsibas neprāsidams. Wijs to, ko muhsu zeen, fungi preekch skohlas darija, kād ta wehl wezajās mahjās bij, tee ari wehl jo prohjam grib dariht, un ir muhsu jauno skohlas-namu, kas wehl galigi naw pabeigts buhwet, apdahwinajuschi — Dsimtkungs ar jaunam, lohti fmukahm un mihsli skanochahm ehrgelehm (Harmonium) un jaunais barons ar Ciropas un Kreewijas leelahm seenas-landkahrtehm un 16 lampahm. Wehl grib muhsu zeen. Dsimtkungs, ja pagasts par to grib gahdaht, ka ari jaunajā skohlas-namā augstakā klase tohp ustureta, tā kā wezajās mahjās bij, gabalu semes jaunajai skohlas-mahjai dahwinah, un jaunais zeen. barons preekch schohgeem waijadsgohs kohtus doht. — Ta dīhwo Preekules zeen. fungi ar fawu pagastu. Lai Deews wineem us behrnu-behrneem winu labfiedibu atmaksā un wineem allasch laipnigu prahiu ustur, un lai pagasts winu laipnibu atsahst un to ar pateizibu farem.

dauds zitu wahrdā.

Par Talsu pilsteefas aseforu no eekfchleetu ministera apstipri-nahis Georg von Haudring.

Leepaja. Bes paschas Leepajas sweijneekeem tur otrū gadu jau sweijo Wahzu lauschu sweijneecki. Schogad nu wehl atbraukus Dahnū sweijneecki laiva no Bornholmes salas ar wifem rihkeem. Preekch pahri nedekahm turp wehl nobraukuschi 2 wihi is Norwegijas, sweijohjt menzas (durflas). Virmee mehginajumi teem brangi isdewu-fchees; winu malkcheres mas ween isfchikhrahā no muhsejahn. Ja teem weikfees ari turpmak, tad tee nodohmajohf leelkā mehrā isrihkoht sweiju. — Lohti behdigi, kā „Līb. Zīga“ raksta tahlak, ir skatitees, ka muhsu Latweeschu sweijneecki ar faveem wellameem tih-leem iswelf wijs laukā is juhras. Lai par peem, zitu siwju starpā — sim-

teem iswelkoht butes dimkapeiku gabala leelumā. Schahs masahs siw-tinas ir tik mas derigas, fa swenjeeki winas ne-isleetajohit ne zuylahm par haribū, bet prasti tahs atstahj krašta malā. Tā-kā-tā jau buſchu ſtaits ſtipri ir maſinajees muhſu juhemalās; bet ja ilgi tā wehl ſtrah-dahs, tad ſchaj gabrdajai ſwij drihs ween buhs jaſeidsahs.

Rihga. 14. Aprili ſch. g. apakſch Salas-muischās, 26 wer-stes no Rihgas, atrada wiheefcha ſhki, apfegtu ar moſchu un egles ſareem. Vihla gihmis no mescha kustoneem ſtipri jau bij apkohdihls, tā ka nebij eespehjams to paſiht. Apakſchejais labais ſchohklis pa-wiſam bij fadragahs un ſchkehrsam paht gihmi bij redſami ſtipri gree-ſeeni. Tamdehl jadohmā, fa bij padarita ſlepklawiba. Tuhlit uſ-ſahktā iſmekleſchanā iſrahdiyahs, fa atraſtais ſhkiſ bij 56 gadus weža Rihgas deenesta-ökladifta Mikela Silina. Silinsch ne ſen bij uſture-jees Engures-muischā Kurſemē, un 21. Janwari ſch. g. ar paſcha ſirgu brauzis us Rihgu, lihdspanemdams kahdus 75 rublus naudas, ar ko Rihga ſamakſah ſawas nodohſchanas, noſirktees jaunu ſirgu un iſdarahit daschus ſhklus eepirkumus. 22. Janwari pehz puſdeenaſ Silinsch, jauna ſirga nenopirzis, weens pats dewahs zelā uſ mah-jahm; bet no ta laika paſudis. 23. Janwari nepaſiſtams zilwels, kas latwikkis runajis, nodewis Silina eejuhgu Telgawas preekſhpil-ſeh̄ta Schmidta eebrauzamā weetā, peekohdinadams, labi koht ſirgu, kas ſtipri bij noſihts. Pehz tam ſwefchais iſ kamanahm panehmis leelu maiſu, teizees to nodoht kahdeem kungeem, aifgahjis un — at-pakat wairs ne-atnahjis. Nedelu wehſak no Silina ſeewas, kura bij atbraukſi Rihgā, melleht ſawu wihrū, dabuja ſinah, fa Schmidta eebrauzamā weetā nodohtais aifjuhgs bij winas paſuduſchā wihrū. Iſmekleſchanu, ſinams, turpina. — No 1. Maija eesahkahs jauni brauzeeni pa Rihgas-Dinaburgas un Tukuma dſelzzeleem.

Jaunais Widſemes generalſuperintendentas lgs Heinrich Gir-genſohns, lihds ſhim wezakais mahzitajs Pehrnavas Nikolaja baſ-nižā, tika ſwehtdeen, 26. Aprili, eewests ſawā amata. Geweſchanas darbs notika Rihgas Zehkaba baſnižā. Atnahkuſhi bij wiſi oug-ſtakē gubernas preekſhneeki, lihds kahdu 40 mahzitaju un pulks ſlu-ſitaju. Mahzitajs Zinks atſlahja eeveſchanu or liturgiſku deewkalpo-ſchanu, pehz kam prahwets J. Schillings tureja ſprediki. Tad kon-fiſtoriaſ ſekreteeris A. v. Billebois nolaſija Wisaugſtako rafstu, zaur kuru mahzitajs Girgenſohns eezelts par Widſemes generalſuperintendentu un konfiftoriaſ wihez-presidentu. Mefors M. v. Dettingens, fa konfiftoriaſ preekſhneeka weetneeks, apſweizinaja jauno generalſu-perintendentu konfiftoriaſ wahrdā un aplika tam amata-ſhmi. Pehz tam mahzitajs J. v. Holſts no altara apſweizinaja winu wiſu Widſemes mahzitaju wahrdā. Superintendents C. Müllers darija to pa-ſchu Rihgas mahzitaju wahrdā. Tad gahja altari lihdſchinigais ſir-mais generalſuperintendents A. Christiani un, ſirſnigā uſrunā atgah-dinajis tohs bihbeles wahrdus, ar kureem pats preekſh 16 gadeem, ſhini amata eestahjotees, tiziſ uſrunahs, lika tohs na ari ſawam pa-kañahzejam pee ſirds. „Kas, ſawu rohku pee arkla ſizis, atpakaſ ſkatahs, tas nau kreetnis preekſh Deewa walſtibas“. Tas efoht weenumehr ja-eewehero kreetnam dwehſelu ganam un uſ to lai Deewa ari jaunajam generalſuperintendentam dohdoht ſpehku. Schis nu no-metahs zelōs un zeen. ſirmgalvis, rohkas tam uſ galwu ſizis, ſweh-tija to wina jaunajā amata. Pehz tam generalſuperintendentas Gir-genſohns, iſſazijis pateizibu ſawam preekſhghajejam par ſwehtibu, apſohlija ſawu amatu koht, fa Deewa to praſa, un iſluhdsahs tad paſihtsibu no ſawem amata-beedreem un ſemes preekſhnekeem. Gewe-ſchanas beidsahs ar luhgſchanu un ſwehtibu. — Wakarā muſchne-ziſbas namā bij maltite wezajam un jaunajam generalſuperintendentam par gohdu.

No Rihgas un Leepajas. Rihga ſhini pawafarā beſchi ween no kaijahn teek apmekleta. Gan ari zitōs gaddos ſhee juhras-putni Rihgu apmeklejā; bet tad tee nenahza viſehtā, bet lidinajahs pa Daugawas wiſu. Schogad kaijas nahk paſchā viſehtā, lidinahs paht nameem, nejauki krefchkedamas, un laiſchahs pa kanahli, ne par ſineem, nedſ par zilwekeem nebaididamahs, it kā kād tahs buhtu Rihgas pihles. Tahs wiſeem friht azis. Rihdseneeki preekſh tam eemeſlu mekledami ſhle tā: kaijas efoht atraduſchā, fa Rihgas ka-nahle dauds ſiwi, un nahkoht ar ſaldā uhdena ſiwiſm pameelotees.

Turpretim weens wezitis, kas ſenakos laikos Leepajā dſihwojis, par tahdu kaiju apmekleſchanu tā ſtahta: ſenakos laikos kaijas maſajā eſarā nenahza; tahs tik va juhru lidinajahs. Tas tahlakais, fur winas ſemes uhdenus apmeklejā, bij oħſtis lihds tiltam. Bet weenā pawafarā tahs wiſeem par brihnumu apmeklejā maſo eſaru, — tahlu un ſeeleem pulkeem. Wezi laudis, to redſedami, ſhleja, fa

tas ne-efoht uſ labu. Swefchās, eenaidigas tantaſ Leepaju apmekle-ſchoht un tai daudi bailes padaritſchoht. Tas notika. Ne-ilgi pehz tam Rimas farſch iſzehlahs, kur ari Leepaju no Angtu un Frantschu kara-kugeem tika apmekleta un tohti iſbeedinata. Waj ari Rihgas kai-jas uſ tam ſhme, to laiks rahdihs. — on.

Dikti farſtarpigahs uguns-apdrohſchinaschanas beedribas statutū 25. Merža apſtiprinati no eechlectu ministera paſihga.

If Wez-Salazes rakſta „B. B.“, fa ari tur ſhini gadā zaur uhdens-pluhdeem padarita jo leela ſlahde. Tā par veem. ſhi gada ohtrā leeldeenā atradahs pati Wez-Salazes muſchā ſem uhdena, kur 16 aitas un weena zubla wilnōs noſlihka, lai gan laivas un ziti uhdens-brauzamee rihi bij pee rohlas. It ſewiſhki no uhdens bij pahe-nemtas turpat wairak ſlehtis, tſhetri laidari un 3 eedſhwojamahs weetas. Dahriſt un biſchu-koht pa ſeelaſai dalai ir ſamaitati.

Sumōs, Charkowas gubernā, pee aprinka-teefas 9. Maijā ſahkſees prozeſe pret kahdu Stachowſka kgu, kas apfuhdſehſt, fa no-ſchahwiſ ſawu dehlu tamdeht, fa tas peederejis pee ſozial-dumpigahs partijas. Šchi ſlepklawiba notika 1879. g. Putiwiſas aprinki un ſtahweja ſakarā ar paſiſtams inſheneera Turkowska (Schaffkas) ap-zeetinaſchanu. Schis Turkowski, fa ſinams, iſdarija paſiſtamo miljonu ſahdsibu ſozial-dumpigai partijai par labu Kersonas rentejā, ſemes apakſchā tur iſraſdams gangi, un pehrngad tika aifſuhtihſt uſ Sibiriju.

Twerā beechi noteckoht ſlepklawibas. Iſdaritajas pa ſeelaſai dalaſ efoht ſeewas. Tā ne ſen Bokarewas ſahdschā kahda ſeewa ſawu guloscho wihrū noschnauguſi ar to ſchneohri, pee kura tas nehſajis ſawu naudas-maku, un zitā kahdā ſahdschā aktal ar krahſnes kruki mahte noſiſtui ſawu guloscho vadehli.

Kijewa. Ari tur Schihdi dabujuſchi zeest no kriſtiteem; 26. Aprili kriſtitee teem uſbrukufi un tohs breeſmigi waihajuſchi, teem bohdes un zitas preſchu-weetas iſlaupidami. Schihdu ſinagoga efoht pañiſam ſapohſtita. Likai ar kara-ſpehka paſihgu eespehja apgahdahſt meeru. Wairak fa 1600 perſonas apzeetinatas; 1 ſeewa dabujuſti galu.

Archangelskā zaur ſedus ſapfeſchanohs iſzehluſchees leelifti pluhdi. Runā, fa dauds lauſchu atraduſchi ſawu nahwi.

No ahrjemehm.

Wahzija. Walſts-ſapulzes komiſija preekſh zunſtu-likuma ir beigusi ſhi preekſhlikuma apſpreſchanu; ſwarigakahs punktes efoht peenemtas. Par ſawu ſinotaju preekſh pilnas walſts-ſapulzes fehde-ſchanas komiſija eezehluiſi Bismarka dehlu, tautas-weetneku grahu Bismarku. — Firsta Bismarka preekſhlikums, lai eewed galwas-naudu preekſh wiſeefcheem, kas pee lohſeſchanas tifuschi atfwabinati no deenesta armižā, no walſts-ſapulzes atradihiſt ar balfu wairumu.

Dahnijs. Kopenhaſen ſiſehtas-walde grib pahrlaboht un paplaſchinah ſawas oħſtas platschus, ſpihkerus, oħſtas eelas un tā jo pr., lai waretu leelifti zelt Kopenhaſen andeli; jo ſho piſehtu Dahni grib pataiſiht par ſtanziu, paht kuru turpmak lai eetu Kreewi-jas prezis, ihpaſchi labiba. Us ſhihim dohmahm Dahni nohkuſhi no ta laika, kad Wahzija eeweda labibas- un zitas tulles. Kopenha-geناس twaikonu beedriba, kas jau tagad paſtahwigi teek braukt kah-deem twaikonem ſtarp Kopenhaſen un Leepaju, leek preekſh ſhi no-luſka buhweht wehl trihs leelus preſchu-twaikonuſ.

Austrīja. Krohna-prinziſis Rudolfs oħrdeen, 28. Aprili (10. Maijā), no kardinala Schwarzenberga tika falauilahts ar Belgijas prinzeſi Stefaniju. Kahsu weefu pulka atradahs ari Pruhfijs prinziſis Wilhelms, Wahzu Keiſara Wilhelma wezakais dehla-dehle, ar ſawu jauno laulato draudeni. Kahsu preeki bijuſchi jauki jo jauki, pee lohti jauka laika. Landis gaſviledami uſgawilejuſchi jaunajam pahrim.

Anglija. No Iħru nemeerigakajeem wadoneem lihds ſhim 51 apzeetinahs; winu pulka tik weens tautas-weetneeks, Dillons. — Bikonsfjelda peeminas-ſihmes zelſchana Westminſtera baſnižā peenemta no abeem parlamenta nameem; winu tilks zelta uſ ſemes rehli-numu. — Sino, fa bes ſhihs tautiſkahs peeminas-ſihmes — tam no wina draugeem un partijas beedreem tilks zelta wehl oħtra peeminas-ſihme, wina muſchā — Hugendenā. Ari ſhi maſſaſchoht 5000 mahrzinu.

Franzija. Karsch ſtarp Frantscheem un Tuniseefcheem, fa doh-majam, beidſees; efoht jou ſaſtahditi noſihgumi, ar ko abi meerā, — tiflab Frantschi, fa Tuniseefchi.

Bulgarija. Kā is sinahm is Bulgarijas dīrdoms, tad tur leeli jukumi kahjās. Lai gan wiſi ūhumi par to wehl now ūnami, tad to- mehr tik dauds noprohtams, ka grib apgahst tagadejohs walsts pamata- likumus un eewest jaunu walsts kahrtibū. Dāchi dohmā, ka firsts griboh tawisam atmeſt tautas-weetneku eestahdi un tad waldiht kā ne-aprohbeschohtis patwaldineeks; turpreti ziti atkal spreesch tawisam zitadi. Bet lai nu ari buhru kā buhdams, tik dauds ir drohſchi ti- zams, ka zaur pahrgrohſſichonu grib ūsprinah tirsta waru; dohmā firstu pataisiht ūwabadaļu no tautas - weetneku lihdspreedumeemi. Saka, ka Wahzijsa firstu ūkubinojuſi us ūcheem ūohleem. Ūispirms ūsauks jaunu tautas-weetneku ūapulzi, un winai tad firsts liks preekschā jaunohs walsts pamata-likumus. Ja tohs nepeenemtu, tad firsts no- dohmajis atfazitees no trohna. Dīrdesim us preekschu, kā tāhs leetas tur galā noraizisees.

Turzija. Konstantinopēlē apzezinātēs Kreewu nihilisti, par kureem nupat sinojahm, wehl naw isdohti Kreewijai. Vadsird, ka Turzija nodohmajusi tohs israidiht is sawahm rohbeschahm. Bet waj tas tā notiks, wehl newar sinakt; jo forunas, kas tamdeht teek westas starp Kreewu waldibu un Turziju, wehl naw isbeigtas. — Mesopotamijā mehris wehl plohsahs. — **Sultana Abdul-Alīsa** flepkawiba wehl naw skaidribā; wehl meklē, wehl klauschna, wehl prahto par to, kā tas notizis un kas pee flepkawibas ihsfi tee wainigee. Waj to ori reis pilnigi isprahtohs, kas lai to issin. — **Greeku-Turku** rohbeschu leetu wehl walsta. Greekija grib pirms dīrdeht tautas-weetneku dohmas, eekams schai leetā sper skaidru fohli, un Turzija, ta wehl naw lihds schim noteikusi zeetus terminus, kad sawus kara-pulkus fauks ahrā is nodohdameem ūmes-gabaleem, ka Greekija ar saweem tur war eet eekschā. Leelwalstis gan nopuslejahs, tohs isdabuht, bet — — bes sekmes!

Widus-Amerika. Pee Panamas kanahla rakshanas eet ar darbeem ruhpigi us preekshu. Lihdi schim bijis mas jazihnahs ar flintihm.

Wijjaunafahs sinas.

Pehterburgas polizejas eerehdni dabuhn jaunu uniformu. Kas no jauna eestahjahs deenestā, teem tuhlit ja-eegahdajahs jaunā uniforma. Wezo uniformu aksants nehaht lihds 1. Janvarim 1882. g. Jaunā uniforma esohit itin patihkoma. Pilsehtas-gubernators Baranows jau stahdijees Keisaram preefschā jaunajā uniformā. — Nupat apzeetinatais walsts-noseed sneeks esohit juhras-saldatu ofizeeris, Nikolajs Suchanows, no labas familijsas, un winam ari fawš pascha nams Pehterburgā; winsch esohit bijis klah, kad 1. Merza noseed sneeks tika noteefati, un tur winsch iā isturejies, ka fahluschi winu eedohmaht un tureht par nihilisju lihdsbeedri. Tagad ari israhdijects, ka fchis esohit tas, no ka noteefata Perowška fazijuši, ka „esohit gruhtaki atrohdams neča adava juhras dibinā“; winsch esohit ari dalibneeks bijis pee atentata seemas-pilī. Pehz wina esohit wehl dauds ziti apzeetinati. — Walsts-noseed sneeks Trigona, kura prozeſe, ka jau sinojahm, eesahlsees Junija mehnēsi, esohit, ka „Now. Wr.“ dīrdejuši, kahda preefsch wairak gademei nomiruſcha generalmajora dehls un admirala Stamkewitscha behrna-dehls. Wina mahsa bijusi bruhte walsts-noseed sneekam firstam Krapotkinam, kas fchim brihscham dīhwo Schweizijā. — Keisara Namam jaunas behdas. Oldenburgas prinžis Pehteris nomiris 2. Maijā, ap pulfsten Seem wakarā, pehz ihſas, bet gruhtas zeefchanas, 69 gadu wezumā.

Rifards un pilsehtas dahmas.

(Altstahftihs no Mas-Sihlu fainneefä.)

„Manis pehz — prezees! Nem weenu no tahn raganahm, kuras
fa tschuhfkas ap Tewim lohfahs un tinahs!“ Mahte eefauzahs.

„Juhš winas, maht, nepareisi nizineet!“

„To waru peerahdiht!“

"To es gribetu redseht —" Rikards zaur lohgu skatijahs un sāwā runā apkluša. Kahdu brihtinu kļūtu zeetis, viņš fazija: „Almālija un winas mahte nahk; ne-aismirķīsim, ka winas ir muhsu weesi."

„Amalija, kahda generaala meita, paleels un flaaists feewijschlis, eenahza ar mahti it preeziga sahlè. Ar spulgeschahm ozhim wina fweizinaja Rikardu un fazija: „Teescham, netas naw tik mihsch un patihkams, kà semkohpiba!“

Baronene atbildeja: „Rikards war teescham lepoties! Schahdus jaufus wahrdus wiñsch waretu latru deenu dſirdecht, ja lecta pati nebuhtu zitada.“

Āmalija nepalika parahdā: „Es ne-esmu dohmajusi līdzķeht, bet daba pati to leezina — beš manas leezibas. Kad zilwels viņu ar prahtu apluhko: lohpus stassos un us druwahm, kuplakšs druwās un plavās,

putnu dseesminas un smarschige gaifu, kas no tuhksfotshu puku feedineem teek ar jaiku smaku vildihts u. t. t., tad teefscham war leezinah, ka wiss ir lohti jaufi. Zilweks, kas to ar prahtu noskatchs, war arween dauds ko jaunu redscht un mahzitees."

„Man ir brihnumis, sa dahma, kas pilsehtā auguši un pilsehtas
dīshwi eemihlejuši, pee semneeku dīshwes tāhdu leelu patišchanu atrohn!“

„Seen, baronene, nesinu, par fo Juhs mani tureet? Es ne-esmu peefkaitama pee pilfehtu nesphezigahm, glehwahm dahmahm, kas tagad stahw prahbtä. Ro winahm Juhs to wareet runaht, bet ne no manim. Man patihf lauku gaifs un lauzineeku dñihwe, kas ta jaufakä paaulè. Labprahf esmu flaijä Deerwa radibä, kas atweeglinga manu firdi. Schweizë mitu mihtaki, — winas skaistumu apluhkodama, nefä dantschu sahle. Meschä un us laukeem esmu tik laimiga, tik preeziga, fä pee wezaiku fahneem, un tik wesela, fä ween war wehletees. Bat fatur Juhsu gohwi sinu pee wahrda fault.“

"Zad Juhs war teesham par dabas pehtitaju dehweht. Juhsu puhlini pahrspehj Schweizes jaukumu. Bat mans dehls newar ar Jums lihdsfinaees; winsch ari ir labs semkohpis, bet naw tik waren, ka Juhs. Nesinu, waj winsch sun sawahm gohwoihm wijsus wahrdus? Ka ari,zik zuhku un jehriau?"

„Ka winsch wiſu ſin, to Juhs labaki ſmeet, nekā es. Bet kād wiſam par ſiſweneem, jehrineem un gohwihm buhtu jaſin, pee tam wehl wiſa faiſmeeziba weenam jawada, tad, kād wiſch to neſinatu, wiſam nemas newaretu nemt par launu; jo tas ir jaſin faiſmeezei un ne wiſ faiſmeezam. Wiſhreeſcheem deewſgan puhlīu ar lauka faiſmeezibū, ar iſdohſchanahm un eenemſchanahm. Bet kād faiſmeeks ne ween ahrejo, bet ari eelfſchejo faiſmeezibū wed, tad taħds ir lawru krohni peſnijs. Pee taħdeem ir muhsu Rikards peeffaitams.“ Tad uſ Rikardu pagreesuſees wiſa fazija: „Jums tas gan ir kohti leels preeks, ka weeni paſchi taħdu faiſmeezibū wedet, dabas jaukumōs strahdajeet un labus augħus pfauejet.“

"Teefcham, seels preeks," Rikards fazija

„Es ſums waru leeziňah,“ Almaliča fazija, „ka es Alinseldē eſmu mahzijufeſes, kaſ ir ihſti faiſneeziba. Pilſehtas dſihwe neſin ne-neeka no teem labumeem un preekeem, ar ko Deewſ ſemkohpi apdah-winajis. Pilſehtneeks, ballēs treekdams, dohmnā jaufumu atradis, it kā kād bite gribetu no mehfleem medu fuht. Pilſehtneeks neſin neneeka no teem dabas jaufumeem, kaſ wiſu ſemakam ſemkohpim atwehleſti. Wezeem Rohmnekeem teefcham frohni piñami; jau wiñi ſinaja tum-ſchōs laikos ſemkohpibū leelā gohdā tureht; ſemkohpji bij teizami wiñri,— iraid walſtihm par ſtiprakeem pamateem. Tāpat ari muhſu tauteefchi ſewim lauwru frohnus iſpelnahs, ſemkohpibū zeenidami, tautai un walſtij labumu atnesdamī. ſemkohpiba ihſteni ſtutē un uſtura walſts lab-ſlafſchanohs, bet ne wiſ pilſehtneeki.“

Rikards Almalijas runu usteiza. Abas mahtes gribēja ūwā starpā patreektees, bet Almalijas teizamā isskaidrošchana winahm to ne-attahwa, jo winahm griboschahm-negriboschahm ari bij ja-usklaufahs. Baronene newareja nozeestees Almalijai preti nerunajusi. Wina fazija: „Mīhlā kūsthne, Jums ir, taisnibu runajoht, teizamas gara-dahwanas. Juhs runajeet no semkohpibas it flaweni, ko ari labprahf kļaufamees. Bet zitadi ir, pateesigi no semkohpibas sprest, — semkohpibu wadīt un ar winu puhsletees. Man schkeet, ka zilweks, kas pilsehtā audīs un beedribās un preckōs dīshwojis, tad tam buhtu us se mehm ja-eefahf dīshwoht, ar semkohpibu jāpuhlaħs, tad drihs buhtu apnījis, it ka behrns rupju zeema-kukuli.“

Amalija atbildēja: „Zeen. baronene, es Juhs iuhgtu, kā Juhs
jelē eestatitohs, kā ta leeta ihsteni ir, un tā spreeschoht man nedaritu
pahri. Juhs spreescheet pawisam oħtradi: pilfehtu dñiħwe zilweksam
war dñiħs tapt reebiga, bet ne tā semlohpiba. Man pilfehtnekku dñiħwe
ir jau liħds beidsamam preti; to Jums taisni leeżiñu. Patifxhana,
— ak, kahda patifxhana tad ir pilfeħtä?! Teateri, balles, brauksħana
un bedrosħħanahs ir gan teizamas leetas, kad is kahdahm pahri nede-
ħażam winas apmekle un banda. Bet kam wairak kā triħs dalas no
gada ar to ween japeeeteek, tam wiß ir preti. Ja zilweki nebuhtu
speeisti pilfeħtäς dñiħwoht, tad teesħam tur nedniħwotu. Es ċemu
speeista pilfeħtä buht. Es newaru zitadi un man janem par labu, faut
ari pa prah tam raw. Ko tad labu pilfeħtä dñiħdam? Katru riħtu da-
bunam finaħt, kā tur im tur boħtes iſkraħmetas, tas un tas zela-wiħrs
aplaupiħts, un beeschi ween noteek flepkawibas un afins isleefħanas.
Waretu wakards un riħtōs pastagaqħt, frisħu gaisu elpoħt, bet waj-
to dñiħkst dariħt? Kas to war finaħt, waj-kahd ġruhmōs nefleħpjahs,
kam tawas selta kieħdes, pulištienis un makelis patiħt? Turpreti dñiħwe
u semehni ir-zitadha! Sché dñiħd arween par labeem darbeem, runahm,

satikshchanahm un weesofchanahm. Mehs tagad esam jaukakā mehnesi, un Juhs man atlaufeet mihi pawašaru iſteit. Bet tee ziti gada laiki ir par winu pahraki. Wasara un ruden's atmes bagatus auglus. Semkohipis tad preezajahs par bagatu pšauju un teiz to svechtibas pilno deweu. Semkohipja publini daudskahrtigi atlikdīnati un winsch war drohſchi seemu fagaidiht. Un seema, — ari ta ir lohti eewehrojama! Kas ir jaukak redseht, ka balto deki wispaht klahu! To usluhkojoh dohmajam, ka ari reis muhs nahwes dekis fegs un mehs pehz taks gorahs seemas nafts jaukā Deewa pawašarā atmohdīmee, zelimees un muhſchigā preekā deefim. Seemā fainmeeze ar meitahm ſehſch pee ugus filidamahs; treez par wezeem un jaunem laikeem, treez par bagatahm Deewa dahwanahm un laimigahm preeschchanahm. Spreech par gohſinahm, zuhzinahm, jehrineem un zahſicheem. Wihreeschi eet atkal us jakti un sveiju; preezajahs par labu medijumu un brangu lohmu. Ne reti ari jauneklis flauka asfarinas is azihm, dſtrededams mescha ſchallſchanu. Wina ſirds kunkt un gaudo zeetſtigahs mihiſkahs deht. Winsch nophuhſchahs, un lihds ar mehmeem kohleem fuha ſawas luhschanas us to augsto eepreezinataju debefis. Reisahm apakſch kupa laika ſirds preekā puſt un ſkubina: „jaunekli, svehre uſtizibu, mihiſtibū un pastahwibū lihds pat nahwei.“ — Jauka atbalſs atſkan mescha brauejam no jaukahs mihiſtibas dſeefminas, par leezibū, ka mihiſkah wina ſirdi dſtredējuſi, wina ſlamas klausijus, wina ſweizinaſchanu ſanehmuſi. Wihs zirvi pahr plezeem lizis, eet preezigi ſwilpodams meschā. Kohkam frihtoht wina ſirds teek ka ſapuri-nata un drebulti winam pahrlīst wiſzaur meefā; winsch juhtahs leels grehzienees, un kohku redſoht winam jaleezina: ari tu reis ta kritiſi no nahwes afmina ſirſis, un tawi vihſchli ta duſehs; bet ka tawa dwehſele pastahwchs Deewa preekſchā? — Mescha ſchallſchan wina atkal eepreezina, un winsch ſin, ka ir dabujis ſchelastibū. Winsch uſdſeed atkal jaunu dſeefminu: „Tad buhſim ta Lehwa iſredſeti, Wina jaukds pagalmjōs u. t. t.“ . . . Nedſeet, mihiſta baronene! waj naw teizami uj

ſemehm dſhwoht! Un kas gan iſteits wiſus tohs un wehl zitus labumus?! — Bet kahda dſhwe piftehtneekam? Kas winu paſlubina, lai nophuhſchahs, gauđo, ſmaida un preezajahs? Al, it nekas! — No wiſeem teem labumeem, ko ſemkohipis bauđa, piftehtneeks neſin nenečka. Piftehtneku auſis teek allaſch pilditas ar: Nahz eekſchā! Uhgutu, ko wehlejatees? Ar angstu zeenichanu u. t. t.; preze laba, lohti laba, — labaka naw atrohnama! Ja ne-efi leetas paſinejs, tad lai Deewa twi paſargā no bleschu nageem! — Schenki ir pilditi ar deedelnekeem un ſlinkeem piftehtnekeem, ta ka gohdičam ſilvekam no winu runahm un ahkſtſchanahm behgtin jabehg! — Laimigs tas ſilvels, kam Deewa paſtahwigū un dſimtu weetu uj ſemehm dewis un kam naw jadſhwo piftehtas nelabā ſmakā! . . .“

Pehz kahda brihtina Almalija wehl ta ſazija: „Kad es ſemkohipi bu eedohmajohs, furā Juhs, mihi ſtantix, ar Rilardu dſhwojet, zik tad mana ſirds ir preeziga un lihgſma. Juhs to ſintreis labak ſineet, to bauđidami, neka es to ſpehſu iſteit!“

(Turpmak wehl.)

A t b i l d e s.

Nosaritum: Suhtijumus raudſſim pa gabaleem iſleetaht. Noscheljōjam, fa weetas ſind ſhim brihſham newaram wehleſchanohs ſpildiht; warbuht kahdu reis in prechſhu.

Pastarifſha dehſam: Lai paleek, ka jan ſazijahm. Laikraſtios tahdas lee-tas newar litt. Dſejinat jaunts ſaturs, bet djeļas ſikum deemschei naw eewehroti.

Weefonam: „Nahdu wahdu ſkohlas draugeem“ drīhs laſheet.

Kahdam Schagarnēekam S. G.: Drīhs buhſ „Awiſes“.

Knabim, rgs: Kauschanahs nedarbū ſau ir nodohis pagata-teefai; tamdei nebuhs waijadsigs rakſtih Dohſcherer. Bej tam ſinojumeem par kauschanahm froh-gōs newaram labi atwehle weetu „Awiſes“.

„g. Br.“: Stahstu ne-aihniſſim, jo ir lohti jaunks un ſkaidra Lat. valodā ſaralſtih; tikai buhſ drufu ja-ufgaida.

Latv. Av. redaktors: J. Weide.

S l u d i n a ſ c h a n a s.

Uj Baltijas domehnū-pahriwaldes preekſch-
ſahs ſch 4. Aprila ſch. g. № 1739 uſaizi-
na ſchi pagata-teefas katra, kas grībetu fu-
ratera-waldischam uſaizinees Baufku mah-
jās lihds min, mahju mantinei Dohwida
Gichmalde ſtingadibai, ſai 18. Maija ſ. g.
ſchē atnahk un ſawas dohmas ſteiſ.

Preekſchikumi ſchē 4. Maija ſ. g. un
min. deenā, teefas turechanas laika,
eeflātami.

Livſtāmūjīc. pag.-teefā, 21. Aprili 1881.
(S. B.) Preekſchehb.: Leelohſol.

Skrihv.: Straupmann.

No krohna ſtampes pagata-teefas, Tu-
tuma aprīki, teek wiſi tee, kureem ſahdas
taisnas parahdu prafischanas pee nomi-
rū ſchā Pravinn Garaufchu ſainmeeča

Jana Garausſ

buhu, jeb kas nomirejam to parahdu pa-
liſis, uſaizinat, ar ſawahm prafischanahm
lihds 25. Junijam 1881. g. ſchē pecteittees,
jo pehz ſchis deenas neitsi neweens wair
ſtaſtih, bet pirmajem muhſchigā ſluſ-
zeeschana uſtika un beidsamee pehz litu-
neem ſtrahpeti.

Stampes teefas-namā, 23. Aprili 1881.
(№ 81.) Preekſch. w.: C. Hoffmann.
Pag.-teef.: J. Guhmann.

No Jelgavas wiſpilſteefas teek zaun
ſcho ſinams darihts, airahdoht uj Latv.
Auihſu 10., 11. un 12. numuru ſch. g.
ſchai ſectā iſſlūdīnato nospreedumi, ka
preekſch

Dandales Tigatu mahju
pahrdohſchanas wairakſohliſchanā — jauns
termiņiſch ir uolitsi uj

29. Maija ſ. g.
pulſten 1265 uſbeenā.

Jelgavas pili, 28. Aprili 1881.
(№ 1586.) Wiſpilſtung: A. Kleiſt.
(S. B.) Instanzfcreeteiſ: C. Melville.

12. Maija ſ. g., pulſten 1265 no rihta,
J. Janona muičinā, aſ ſlakta ſchā,

uhtrupi noturehs,

fur wairakſohliſchanā pahrdohſ ſiſadas
pee mahſaimineeſibas derigas leetas, ſa

daſhabus ratus, weenu ſchalti (famanas),
ragus, wiſabuſ ſirgu airuhgus, mehbeles,

ročeni ſirgu, puſtarci ar weenu un di-
juhgu ſirgeem brauzam, ſuhermanu ſama-
nas, bumbas ar wiſeemi ſwareem (virlawa);

wefhas-rulli un ta jo pr.

Kad ſcheljenes Muženeeku ſainmeeč ſah-
nis ſchluhka ſchai pagata-teefas lihds
atrahſchanas-rafuſu par no wina brajta-
terala-waldischam uſaizinees Baufku mah-
jās lihds min, mahju mantinei Dohwida
Gichmalde ſtingadibai, ſai 18. Maija ſ. g.
ſchē atnahk un ſawas dohmas ſteiſ.

Bohdes pag.-teefā, 18. Aprili 1881.
(№ 53.) Preekſchehb.: J. Winze.
(S. B.) Teef.-ſtr.: C. Vohru.

Baufkas viſfehtas-walde (Stadtamt) zaun
ſho dara ſinam, ſa dehli tulles ſhohma-
chanas par Mehmeles upi weboſhā ploh-
ſta-tilta veer Baufkas, toris ſi 25. im
perecgoris ſi 27. Maija ſ. g., pulſten 1265
uſbeenā, ſchē pat nolitsi, ſa noh-
mas iſpilſchanas ſchis teefas ſauzeļai ſi
deenas eefkatas.

Baufkas viſpil-walde, 29. Aprili 1881.
(№ 203.) Viſp.-galwa: J. Staeben.
Pulſtu.-web.: J. Beckmann.

Rundales pagata-teefas dara ſinam, ſa
18. Maija ſ. g. ſcheljenes Driftman-Jah-
neeku mahjās gohvis, aitas, rati, ragus,
teebli, galbi un wehl daſhabas ſitas ſain-
meečeigas-leetas ſi wairakſohliſchanā pret
tuhbalu ſkaidru makfu tifs pahrdohſas.

Rundale, 2. Maija 1881.

(№ 318.) Preekſchehb.: C. Weißmann.
(S. B.) Teef.-ſtr.: M. Schloßberg.

Schibes pagata-teefas uſaizina wiſus pa-
rahdū denevius ſi nehejus Silažu-

Bahra mahjās nomiruſchahs

13. Junija ſ. g. ſchēit meldeees.

Ar teem, kas nemeldeees, tifs ſikumig
darihts.

Strahlū mahjās, 2. Maija 1881.

(№ 45.) Preekſchehb.: J. Pröhrlert.

Str. Tit.-Rath.: Peiſe.

Pee ſaumpils pagata veederigais ſaula-
tais paheis Janis un Lihba ſprohgis, ſu-
ram meſigu behnri naw, ſi pe ſmuk-
nūtihas veederigo ſhleuni ſainmeeč ſeit
Lihba Pauts, dſim. Ihlen, dſim. 19. Ju-
lijā 1854. g., ſa iſmekleſhana iſrahdiſi,
ſau no dſimuma behnri weetu peenemis
(adopti), ſi teek no ſaumpils pagata-teef-
as wiſi tee, kureem eelh ſch leetu ſahda
pretruna buhnu, uſaizinat, lihds 1. Augu-
ſtam ſ. g. ſchēit to pedoht, ſi wehlaſ neweem
mairs uſlaufhs, bet adopzijs pehz Balti-
jas ſiwiſt-ſituma 185. art. tifs apſtipri-
nata.

To buhſ ſit wehā!

Jaumpils, 27. Aprili 1881.
(№ 12.) Pag.-t. preekſch.: R. Numbe.
(S. B.) Pag.-teef.-ſtr.: H. B. Maher.

Ahboltina-
un
timoteja-ſehflas,

ta ari ſehflas-ſehzās pahrdohſ ſi
wiſleħħa lajeem tiegeom

M. Michelfohns,
ztr. E. Aronskams, Zelg., ſatoln-eeld N 38.

Langdales
superfoſſatus,

13. proz. iſmekletus zaun Mihgas politech-
nikas iſprohwes - ſtanjiu, dabutus zaun
Goldſchmidtā ſi beedra ſgeem
Mihga, tura uj lehgera ſi pahrdohſas.

C. Wiedners,
Mīpātē.

Par ſini ſemfolkju fungeem!
Weenu partiju ſmalkħas

mehſlu-giſſes,

no pirmahs ſortes, dabuſa ſi veedahwa O. W. Krügers, Zelgawā,

pee eſara-wahrteem; turpat war ari dabuſt

trumes, dohbotus ſeegelus ſi krahſun-pohdus

leelā iſweħle ſi arweenu ſi lehgera, ſi tee ſeet apreħlinati ſi wiſle-

takjeem tiegeom.

Preekſch Kurſemes.
Sahls- un ſilkun andeles-nams

C. Höpker, Jelgawā,
dara wiſas sawas zoen. kundes ſi ſch
pawasara iſdewigo

ſilkun ſweiju

Norwegijā — uſmanigus, ſi peedahwa
tahs ſi wiſlabakſahm leelā iſweħle ſi
par pee-eijamalim zenahm.

Labi dihgħoſtħas

ſarkana ahboltina-
un
timoteja-ſehflas

pahrdohſ

C. Höpkeris, Jelgawā,
ſahls- ſi ſilkun andeles-weetā.

Friſħas, labi dihgħoſtħas ſarkana

ahboltina ſehflas,
ta ari timoteja-ſehflas pahrdohſ

Gottfr. Herrmannis,
pee Dohbeles wahrteem, Zelgawā.

Wiſadas

mahldernu pehrweſ,
ſauſas, ſa ari ſagatawot, atri ſchuhſto-
ſchuh ferniżu, doſchadas

Anglu lakaſ ſi viſeles
pedahwa

C. Höpkeris, Jelgawā,
ſahls- ſi ſilkun andeles-weetā.

Nahdītājs

par pēcpreeftahm skahdes-atihdsīnafchanahm, kas kursemes fawstarpigai krufas-avdrohfschinas beedribai par iſgahju
fha 1880. gada pāvafaras un waſaras laikā notikusfahm apskahdeschanahm bij ja-iſmakſa.

	rubr. lop.			rubr. lop.			rubr. lop.			rubr. lop.
1)	Aſarumuischa Špehlanu-krogs	28.—	94)	" Širkatu	71.—50	187)	"	Pohpisčku	7.—25	
2)	Špehlanu mahjas	132.—	95)	" Siermant-Pahrstrautu m.	121.—50	188)	"	Gudelisčku I.	33.—	
3)	Annašmuſcha malas-muischa Elisenhof	266.—	96)	Schilpils leſterā mahjas	44.—	189)	"	II.	21.—50	
4)	Leel-Brinkumuſcha	37.—	97)	Waizenu-krogs	12.—	190)	"	Dihdelisčku	17.—75	
5)	" Dīcheneeku mahjas	4.—	98)	Schotesmuſcha meschakunga muſcha	90.—	191)	"	Draſdowku	8.—37	
6)	" Waldawa "	27.—50	99)	Sneheleſes malas-muischa Baruzen	235.—50	192)	"	malas-muischa Birkenſee	16.—12	
7)	" Dīſoliku "	7.—50	100)	kalpu-mahjas Skuhje	36.—	193)	Rundales Waſariņu mahjas	220.—80		
8)	" Kūſuku	6.—	101)	Widuklu mahjas	25.—	194)	Brenz-Schluberu	17.—96		
9)	malas-muischa Dorotheenhof	27.—25	102)	Wylolu	40.—50	195)	Woz-Saukas Stramanu	35.—82		
10)	Leel-Behrſteles Brehdiku mahjas	126.—	103)	Kalnakrogs	25.—	196)	Leel-Sefawas Wanku-krogs	80.—25		
11)	Bullenu	30.—	104)	Laides Dīchrwju	42.—	197)	Steinburgas Raſzinu	8.—75		
12)	Bakuſjēs Burniſčku mahjas	5.—	105)	Maſ-Sunakſte	348.—75	198)	Stellesmuſcha malas-muischa Block-			
13)	Taunemu "	7.—50	106)	meschafarga m. Želmin	7.—		feld un Bustoschka	36.—50		
14)	Lidſbas "	16.—	107)	Ahmuru-krogs	18.—75	199)	Swentes Žitou mahjas	11.—25		
15)	Graminu "	5.—	108)	Auschulu utahjas	142.—85	200)	Aſarumuischa Jetſchū 3	21.—20		
16)	Biku "	3.—50	109)	Blinku	37.—13	201)	Baltkalnu	19.—50		
17)	ſkohlaſ-nams	2.—	110)	Kreewanu	13.—12	202)	Apelam	9.—60		
18)	Blankenfeltes Silphteru mahjas	156.—	111)	Majoru	114.—50	203)	Emīnu 26	22.—50		
19)	Stapanku	85.—	112)	Siuſnu	35.—60	204)	" 28 "	28.—50		
20)	Dignajas Sihlu-Ahriau "	60.—	113)	Wifaklenanu	18.—96	205)	Dimperanu	42.—		
21)	Wilžjan-Radīnu "	45.—	114)	Sunakſtes mahj. m. Austrīnu mahjas	58.—25	206)	malas-muischa Barkawas un			
22)	Jehranu-Blauktinu "	40.—	115)	Wahrenbroka	751.—35		ſemes-kalpu XI.	56.—50		
23)	Ahrgulu "	54.—	116)	Vilkalne	286.—20	207)	Kaldabrunas leſterā mahjas	8.—		
24)	Sihlu-Uſčaku "	24.—	117)	Brigamuischa	104.—	208)	Kalu	2.—50		
25)	Jehranu-krogs	24.—	118)	Leel-Sunakſtes pagasta teſčas-nams	20.—2	209)	Stabesmuſcha Lejas-Šorsku mahj.	20.—		
26)	Schotesmuſiſch, meschafarga m. Debesneek	80.—	119)	Wepeheteru-Kalna mahj.	4.—33	210)	Eglu-krogs	12.—		
27)	Demenes mahzitaja muſcha	417.—50	120)	Ahrgulu-Laſminu	2.—	211)	mechafarga mahj. Kalnia	18.—		
28)	Kreizberge	27.—33	121)	Ahrgulu-Ahrgulu	11.—50	212)	Behrīnu-krogs	8.—		
29)	Għrberges Snikeru mahjas	39.—60	122)	Mimānu	2.—	213)	Taun-Schresmuſiſch, Lejas-Muſichinu m.	242.—10		
30)	meschafarga m. Danker	199.—33	123)	Vilſteres	82.—20	214)	Wahmu-krogs	110.—80		
31)	Lindes Spirkaku mahjas	21.—	124)	Vilektu-Kalniņu	96.—	215)	Spręgu mahjas	224.—50		
32)	Reeſtu "	24.—	125)	Vilektu-Grahweļju	80.—70	216)	Tilteneeku	60.—		
33)	Kaupu "	13.—	126)	Geejan-Abotinu	33.—95	217)	K. Muſichinu "	162.—		
34)	Sihpolu "	20.—	127)	Geejan-Mahrtinu	53.—24	218)	Woz-Schresmuſiſch, Esar-Betħħannu m.	209.—		
35)	Buku "	15.—	128)	Geejan-Jahnu	21.—33	219)	Daugan-Betħħannu mahj.	210.—60		
36)	Kalna-Kugu	28.—40	129)	Geejan-Behteru	3.—47	220)	Tiltatoleju	70.—40		
37)	Lejas-Kugu	25.—60	130)	Öhrle-Juru	86.—20	221)	Jiekhnu	111.—50		
38)	Waſgu	25.—	131)	Öhrle-Jahnu	71.—45	222)	Gegejeru	88.—		
39)	Danzotaju	11.—40	132)	Pipju	127.—55	223)	Sejeſ Žalniņu	151.—60		
40)	Nimenu	64.—20	133)	Ploħzanu-Loepju	59.—50	224)	Woz-Schresmuſiſch, Siħwartu	93.—		
41)	Zirſchu	71.—40	134)	Ruhgumu	18.—55	225)	Dambju	162.—80		
42)	Truzu	31.—50	135)	Ruptiſchu	34.—75	226)	Zihru	80.—40		
43)	Kalnasemineeku	35.—	136)	Ruhteru-Jahnu	56.—20	227)	Daudsewakes Stradiņu	244.—		
44)	Wilzenu	100.—	137)	Jehlabu	81.—50	228)	Lipſanu	253.—20		
45)	Waſ-Nehtanu	96.—	138)	Behteru	25.—10	229)	Lipſanu-krogs	105.—20		
46)	Leel-Nehtanu	140.—	139)	Sapulu-Mahrtinu	166.—90	230)	Sejeſ Maiu-Seedu	24.—		
47)	Sahru	50.—	140)	Jahnu	9.—50	231)	Kikotu	42.—		
48)	Tahmu	40.—	141)	Weefjhau	104.—47	232)	Malin-Steinbergu	24.—		
49)	Rohſchu	100.—	142)	Zihru	98.—42	233)	Baſnizaſ-krogs	24.—		
50)	Lahtſchu	24.—	143)	Grendes ic.	127.—50	234)	Dupu	18.—		
51)	Tiħuſteſlu	45.—	144)	ibvačjums Berghof	45.—	235)	Tulu-Wiħtolu	36.—		
52)	Ligeru	22.—	145)	Burniſčku mahjas	19.—	236)	Tulu-Esarohſchu	36.—		
53)	Silaſemineeku	20.—	146)	Taupaulu	2.—50	237)	Wiħriau	37.—50		
54)	Negu	20.—57	147)	Kellisčku I.	10.—	238)	Altona-Windſheim	107.—50		
55)	Lihberu	15.—45	148)	II.	11.—	239)	Aparanu mahjas	30.—		
56)	Leel-Nikraze un Maſ-Brinkumuſcha (Klein Aldorf)	44.—80	149)	Dubowku III.	10.—	240)	Woz-Schresmuſiſch, Videra	48.—		
57)	Vilſtere	149.—35	150)	IV.	9.—50	241)	ſkohlaſſeme	16.—60		
58)	Raudesmuſcha	80.—	151)	Uſčanisčku	13.—50	242)	malas-muischa Talfingen	438.—		
59)	Kanzlerumuſcha Viženeeku mahjas	225.—	152)	Baranowſku	3.—	243)	Woz-Saukas ūdimaluſeme	10.—		
60)	Ranke	713.—	153)	Burniſčku	17.—	244)	Kaldabrunas Mestu mahj. (Ans Gauſin)	4.—63		
61)	Kraulu mahjas	360.—	154)	Beroſowku	9.—	245)	Gulbenes Kudliſčku mahjas	15.—		
62)	Kleemanu	52.—	155)	Raudesmuſcha Dubowku	6.—	246)	Bunzuļu	24.—		
63)	Maſ-Ranke	295.—50	156)	Padegainu	9.—	247)	Leimau	12.—		
64)	Rundales pagasta ſkohlaſſeme	11.—90	157)	Teretelu	10.—	248)	Palſonu	15.—		
65)	Pupelu mahjas	4.—62	158)	meschafarga mahjas	10.—	249)	Komantiſčku	6.—75		
66)	Kekihlu	5.—23	159)	uhdens-ſudmalas	36.—	250)	Wahweranu	8.—65		
67)	Putku	5.—76	160)	Scheħderes Straſdowku mahjas	30.—50	251)	Birſchlu N I	10.—		
68)	Kraufelu	22.—68	161)	Kapu-krogs	16.—	252)	Deħrwijumuiſcha Walainu mahjas	14.—		
69)	Leel-Behrſteles Schagartu-krogs	3.—18	162)	Stellesmuſcha	37.—	253)	Rubenumuſcha	120.—		
70)	Salgate un Klintſhi	168.—70	163)	malas-muischa Johannishof	10.—	254)	malas-muischa Isabellina	180.—		
71)	Saukas mahzitaja muſcha	199.—	164)	meschakunga m. Bärenfeld	12.—	255)	Pudana N 71 mahjas	16.—		
72)	Sapolianu mahjas	27.—	165)	meschafarga m. Wilniſčki	5.—	256)	N 66	20.—		
73)	leſterā mahjas	65.—80	166)	Fornvertis Pipers-Bergen	6.—	257)	Wirkulu N 5	33.—		
74)	Woz-Sauka	377.—50	167)	" Boholſland	6.—	258)	Sila-krogs	24.—		
75)	malas-muischa Ķehof	91.—50	168)	Pilzenu mahjas	9.—	259)	Kahrlumuiſcha	258.—		
76)	Schautinu mahjas	54.—	169)	Skainu	8.—	260)	Weſejate (Weſſen)	400.—		
77)	Dumpju	18.—	170)	Steinburga ic.	341.—67	261)	malas-muischa Ķehof	160.—		
78)	Saru	10.—	171)	Wahrenbroka	28.—48	262)	malas-muischa Landsan	240.—		
79)	Defklu-Kalniņu	20.—	172)	Wahrenbroka Dīſoliku mahjas	28.—30	263)	leſterā mahjas	44.—		
80)	pagastaſeme	8.—	173)	Buhenu	23.—80	264)	Wiħru-Andreju mahj.	45.—		
81)	Taun-Saukas Salanu	18.—	174)	Saultu	82.—15	265)	Naglu-Johan	90.—		
82)	Schwitenes Skambenu-krogs	61.—25	175)	Julku	168.—50	266)	Grāwinu	45.—		
83)	Koupenumuiſcha	14.—	176)	Slīkhanu	27.—86	267)	Zelmeneku-Pusbarneeku	30.—		
84)	Zeelawu mahjas	481.—7	177)	Walleſmuſcha ibvačjums Briggen	247.—60	268)	Urbani m.	45.—		
85)	Nateneeku	49.—50	178)	Skujenku mahjas	247.—60	269)	Tihpulanu I.	30.—		
86)	Leelkaj-Binkelmau m.	11.—37	179)	Weefatu (Weſſen) Leijinu	54.—	270)	Wolſchuku	36.—		
87)	Leelkaj-Kalbu mahj.	69.—33	180)	Wiħbinu Delfčhu	4.—	271)	Silajuru	45.—		
88)	Laukawliku	33.—25	181)	Wehdiku	4.—	272)	Maikelu	48.—		
89)	Leel-Brinkumuſcha, Maſ-Wormſate un	90.—	182)	Leel-Brinkumuſcha, Maſ-Wormſate un	70.—50	273)	Dignajas meschakunga muſcha	54.—		
90)	Kalniņu	47.—	183)	Birſneek	75.—	274)	Silauneeku mahjas	26.—		
91)	Buku-Melderu	9.—	184)	Putriau mahjas	5.—	275)	Vilſtere	195.—		
92)	Buku-Kalniņu	5.—25	185)	Putriku II.	10.—					
93)	Siruant-Tabaku	497.—50	186)	Scheħderes Barviku	6.—75					

Rehpā 19744 .32

Direktors: Grafs G. Lambsdorff.

Direkzijas-padohmneeks: Barons Th. von Derschau.

Sekreteeris un kaſfeeris: Barons Rudolf von Grotthus.

6. (18.) Maijä 1881.

Bañizas un foibla fina.

Weens Rungs, weena kristiba, weena tigiba.

Nahditas: Šinas. Par behtnu zc. Ģevehrojumi tā muhsu tagadejā laika-gara.
Scheit unewaru pilnīgs skubt. Misiones lapa.

S i n a s .

Sfohlas stnas.

I. Par draudzes-ffkohlotaju seminariju Valkā.

- 1) 14. Jūnija vakarā pulkst. 6:08 viņiem teem, kas seminarijā nav mācījusies, un tomēr par draudzes-skohlotajeem grib palikt, pārī viņiem jānāk pee ūchās seminarijas direktora. No 15. līdz 17. Jūnijam viņiem jānoleik eksams.
  - 2) 19. un 20. Jūnijā būhs išnemšanas eksams preečīš teem, kas draudzes-skohlotaju seminarijā grib nākt mācīties. Šeit jāmeklē viņu vārak līdz 31. Maijam zaur raksteem ja-usdohdahs pee ūchās seminarijas direktora un dīslīwes-gābījuma ap-raksts līdz jaapeisuhta.

18. Jūnijā pāscheem jaunelēem janahķ pēc seminarijas direktora un tad tās zīti leezibas-raksti janodohd.

II. Par pagasta-~~skohlo~~taju seminariju Valkā.

- 1) Wieem teem, kas naw seminarijā mahzijuschees (lo par ekster-neem mehds fault), bet kas tomehr par pagasta-skohlotajeem grib palikt, zaur raksteem lihds 15. Maijam ja-usdohdahs yee elka-mineereschanas komitejas preekschnečka, mahzitaja Brandta kga Palzmarē. (Aldr. Pastor Brandt in Palzmar pr. Wolmar.)

Saunekleem pāfcheem 14. Jūnijā jaapeenahk, wašarā pulst. 60\$,
pee pag.-st. seminarījas direktora Wallā. Efšams fahfsees 15.
Jūnijā un beigfsees 20. Jūnijā.

- 2) Usnemīšanas eksams ūchini seminarijā buhs 22. un 23. Junijā. Ja-udsodhahs jaur rakstu, dīshwes-gahjuma aprakstu pēc ūhtoht, līhds 31. Maijam ūchahs seminarīhas direktoram. Jaunekleem paſčeem jaunahk pēc direktora 21. Junijā līhds ar zītahm leegi-bahm.

Sihkakas sinas katriš ihstā laikā warehs islughtees no sawa draudses mahzitaja.

Wispahrigu skohlotaju Konferenzi schini gadà turehs Balkà mufes sahlè 1. un 2. Julijà, vulbst. 100s preeskch pusdeenaß eesahkoht.

Ti Buses. Taufkà Buses esara kraftmala atrohnahs Buses muischa. Wezahm leepahm puschkohts zelch wed no muischas us basnizu, kas ta kahda rohta is rinkt stahditeem kohkeem sawâ balta apgehrbâ zelineekam jau no tahlenes, no ohtras ejara malas, preti smaida. Gandlerhs tikpat tahlu,zik no muischas, ir ari no basnizas lhdz mahzitaja muischai. Nekahds leelzehch te newed garam, tadeht walda kluhs meers. Schini jaukâ weetâ nodsihwoja gandlerhs pusfimts gadus zeen. H. Kawall mahzitajs. Ka kahds rets stahds weentulibâ audstis to eepreezinga, kas winu atrohd un pasihst, ta ari Kawall mahzitajs ar sawu dslu sinaschanu tohs eepreezingaja, kas winu iysti pasina un ir spehjuschi winu saprast; jo bij ne ween dslu mahzihts Deewa wahrdos, bet ari leels dabas sinatajs, kahda warbuht Kurszemê ohtra wairs naw. — Nekad winu nerdejea bes darba. Winsch katru brihdi isleetaja pee grahmatahm fehdoht jeb rakstoh, jeb braunz waaj gahja waas-brihschôs wiismihlaki tik tur, kur zereja preefsch sawahm sinatnibahm ko useet. Wina rakstamâ istaba bij ta preebahsta ar grahmatahm un daschadeem sinatnibas krahjumeeem. Tur redseja flapischus, pilditus peedurteem kustoneem un kokaneem, sweschus stahdus, gan traufds augoht, gan zitus — ir muhsu semes stahdus (pukes) — starp papihreem nospeestus, kureem gan lapas un seedi fakalstuschi. Tapat ari dasch-daschadus gleemeschus, almenus, mahlu un semi. Mihfsch bij katis, kas winam is dabas ko sweschadu aishnefa, jeb kas rahdiya patitschanu pee tahdahm leetahm; bet tuffch tahds tad ari ne-aishgahja; dabuja redseht un dsirdeht, ko no neweena nebij redsejis un dsirdejis par Deewa radijumeeem. Te parahdtjahs ne tikai wina deewabihjachana, bet te atspihdeja ari wina miholesiba pret zilwekeem, prohti teem, fam dohmas wina dohmahm tuwojahs. — Wina gars darbo-

jahs brihscham Deewa wahrdū dſlumōs, brihscham ar Deewa radiju-jumeem tuwās un tahtas pafaules malās, tikai ſinatnibū kohpejam pee-eetamās weetās un leetās. Winsch ne ween ar wahrdeem gribēja uſ debefihm, uſ Raditaju aifrahdiht, bet ari mahzilht zaur radijumeem to Raditaju gohdaht. Pats leezina fawā grahmata „Deewa radijumi pafaule“: „No wiſa, ko redī, nekas zilweka garu tik dasch-daschadi nemahza un zilweka ſirdi tā nepilda ar ſwehtu apzerefhamu, — kā Deewa radijumi, kād pareiſi tohā apdohmā.“ — Zil winsch ſchinī ſinā ſtrah-dajis, war daudſ-mas apfwehrt, kād ſinam, kā winsch pee wairak kā 30 dabas ſinatribas beedribahm beedris un lihdsſtrahdneeks bijis, bet tomehr paſemigi ſaka: „Taſ ir magums, ko mehs ſinam, un taſ ir magums, ko mehs mahzam.“ — Tā darbojahs un puhejahs ſchis nepekuſuſchais ſtrahdneeks lihds fawam 82. gadam, kur tad pee duſas gahja. Schini gareā dſihwes-laikā nelaikim bij dasch ruhfts behdu bikeris jabanda, bij daudſ par ſaweeim mihleem peederigeem jaraud, bet neweena no ſchihm wehtrahm neſpehja fcho ohsolu gahſt; wina tiziba un palaufchanahs uſ to Wisaugſtalo bij ſtipraka nekā wiſas pahrbau-dſchanas. Gauschi zeeta, kād mihlee behrni un drihs ari ſirſnigi mihlotā laulata draudſene bij ſemes-ſchvi jaguldina. Behz wairak gadeem aifgahja ari ohtra laulata draudſene, virmahs mahſa, abas Rindes mahzitaja Hillnera meitas, Wahzlemē, kur zereja wahjo weſe-libu awotōs ſtiprinah. Deewa preeſchā. Bezakais dehls, Schaimēs mahzitajis, jauns, ſtipris wihrs, nomira puſohtu gadu preeſch tehwa; ohtris dehls jau ilgu laiku gruhti ſlims; jaunakais gadeem zitās pafaules datās zelodams, neſpehja mihlo tehwi apmeleht. Jaunakā meita, kahdam mahzitajam Deenwidus-Kreewijā iſprezeta, pati lihds ar laulato draugu ar gruhtahm ſlimibahm peemelehti. Bet Deewa winu negribeja weenu pamet, atſtahja tam abas wezakahs meitas. Baſ man ir atlauts tē ziteem behneem par eewehrojamu preeſchihmī kā kahdu atbalſi no ta, ko no ſatra Buses draudſes lohzeffa mutes war dſirdeht, ſchē peemineht. Wini neſpehj iſſagiht,zik mihi ſchee behrni tehwi weenumehr, bet ihpaschi wezuma wahjibā zaur daschu gadu koh-puſchi. Kad tehwam azis jau wahjas palika, tad wini bij wina azis un rohkas. Winsch dikteereja, winas rafſtija. Zil gruhti bij ſundahm un ik deenas rafſtih un preeſchā laſiht, ko paſchas neſpehja ik reis ſapraſt jeb pee kam newareja ſewim patiſkamas gara-baribas ar-raſt. No azihm winas noſkatija tehwa wehlefchanahs. To paſpehj tikai iħſta behrnu mihleſtiba. Sawas deewabihjigahs un lihdszeetibas pilnahs iſturefchanahs dehl nelaikā meitas eemantojuſchhas augſteenibu pee augſteem un ſemeem. — Ar leelu ruhypibu iſſkohloja Kawall mahzitajis pats ween wiſus fawus behrnuſ tā, kā wezakais teefcham no mahjahn wareja augſtſkohla eestahteeſ.

Nelaikis ir Zelgawā dñimis un audsis. Nebij wiſai pahrtijis, bet tomehr eespehja zaur sawahm retahm gata-dahwanahm un nepee-kusis mahzidamees, gimnasiju apmekleht un Tehrpata ſtudeerecht.

Pohpes-Kindes draudse 5 gadus palihga-mahzitajs bijis, winu aizinaja Puses draudse, pehz Bouretius mahzitaja mirschanas, par dwehseles-ganu, kur 45 gadus un kahdus mehneshus strahdaja. Kurredam schai apgabalā nebuhs zeen. Kawall mahzitaja dſilee fprediki, Iehnā, rahmā balsī runati, ne-aismirſtama peemina? Kas aismirſths tahs jaukahs dſihwibas pilnahs mahzibas stundas ar mahzeli behrneem? — Latweefchu rakſneezibā wina wahrdš labi paſſifstams, jo ne tikai zaur augſchā mineto grahmatu, bet wairak zaur wina tſchaklu lihdsſtrahdaſchanu pee Latv. Awiſehm, kur agrakōs gada-gahjumōs beeschi wina rakſtus, wiſswairak dabas-ſtahstus, ar ſe — II ſlumetus, atrohnam. — Ari pee jaunahs wahrdnizes farakſtſchanas darba wiſch dalibu nehmis — putnu wahrdus farakſtidams. — Weenumehr ſpirgts, ar jaunekla gara jaunruu strahdaja, bet peenahza tomehr wezuma gruhtibas. Wiſpirms tahs parahdiyahs ar to, ka palika azu-gaifhumē jo tumſchaks. Gan wehl lika baſnizā, kas laſams, preekſchā laſilt, fprediki no galwas teikdams, tomehr bij palihgs jo drihs jagahdā. War gan faziht, pats Deewos to iħſteno peejuhija. Atnahza zeen. Kundſina lgs, tagadejais Smiltenes mahzitajs. Wiſch ar fawu miħligo dabu ne ween fawam ſremam amata-brahlim bij miħſch draugs, bet ari pee tuweem

un tahleem lohti mihlehts mahzitajš. Behz wina aiseeschanas gribaja wezais tehwōs wehl gadu palikt un tad us Rihgu aiseet, bet — preepildijahs wina jo füruiga wehleschanahs, — Busē nomirt. — 4. Oktoberi faslima, nezehlahs wairs if gultas un 17. Janvari weegli aismiga. Beekdeen, 23. Janvari, bij wina behru-deena. Sanahza jau agri draudse basnizā, un wehlejahs wehl reis wegā gana mihto waigu redscht. Sahrs bij jaukeem frohneem un pułekhm puschohts. Ihsī preefch deewakalpoſchanas abrauzza zeen. Piltenes prahwets ar 8 fawa aprinka mahzitajeem, un Buses un Buseneeku zeen. Kungi. Deewkalpoſchanas eefahlahs. Behz nodseedatas dseefmas prahwets, zeen. Landses mahzitajš Hillnera fgs, — nelaika fchwageris, — runaja no alata ar pee wina eerastu fkladru walodu un aishgrahbdameem wahrdeem par nelaika dñshwoschanu, strahdaschanu un puhleschanahs. No fanzeles fazija Bohpes-Rindes draudsес mahzitajš, zeen. Hugenbergera fgs, lohti jauku sprediki Wahzu walodā, par pamatu nendams 1. Mohs. gr. 24, 56.: „Ne-aifkawejet man, tapehz ka tas Kungs manam zelam lizis labi isdohtees, atlaideet man, ka es pee fawa Kunga eefchu“. Schohs Abraāma kalpa Eliēsera wahrdus zeen. runatajs peelihdsinaja nelaikim, kas fawa Kunga usdenumu peepildijis, grib mahjās aiseet. Behz nodseedatas dseefmas isnefa 8 mahzitaji, Alrlawas zeen, mahzitajam papprechschu eijoht, sahru no basnizas lihds tuwejeem kapeem, kur jau nelaika pirmā laulata draudsene un 2 behrni duſs. Mafs fineſtisch fniga, itin kā buhtu mihtais Deewos gribejis apbeht fcho wina ustizigā kalpa sahru ari ar fawahm pułekhm. Abu mujschu zeen. Kungi bij likuſchi gohda-wahrtus tafisht un kapu jauki ispuschkoht. Winu dahmas puschoja sahru un kapu jaukeem frohneem. Ziti no scheem basnizā lihds wafarai usglabati. — Rakslitajš lohti noschehlo, ka aif lauschu druhsmas newareja peetilt kapam til tuwu, ka buhtu warjis zeen. Urban mahzitaja runu dſredht, betzik wareja falkausites un kas no tuwak stahwoscheem tika stahstichts, tad bij wahrdi, kas, ka arween, ta ari tē, no firds nahza un pee firdihm gahja. — Ta tad atkal weens masak no teem mihleem, kas mums no agrakajahm behrnu-deenahm labā peemina bijuschi. Svechts meers wina dwehfelei! Salda dusia wina pihscheem!

Rahd 5 Vohpeneeks.

Par behru audſeſchanu ſenak un tagad.

II.

Wahzu dſejneeks Goethe ſaka: „Labi audſinati behrni dſemdeti ſkuhtu, ſa paſchi wezaki labi audſinati buhtu.“

Schohs wahrdus eewehrojoht, mums jau eepreefch jaſaka, ka muhsu behru audſeſhana naw wehl pilniga, jo daschi wezaki paſchi wehl naw labi mahziti un „audſinati“, ta ka newar behrnuſ freetni audſinat. Schai finā mums grahmatu netruhſt wiſ, bet kaudis wiſas lahga nepaſiſt, un wiſi ar naw mudigi us laſiſchanu. Grahmatinas: „Kā Prahta Jahnis fawu dehlinu Kristapu audſinajis“ un „Paidagogiſkis padohmneeks“, ir katraam eeteizamas.

Zaur freetnu behru audſinachanu waijag eelſch behrneem rastees freetnam garam, — wiſpirms Deewa bihjachanā un derigās paſaules ſinachanās. Bet gars now no meefas fchitram; gara darboschanahs ſtahw faktarā ar meefu, kua mahjo, tapehz ja-eewehro ari behrnu-meeſa. „Wefelā meefā tikai mahjo wefels gars“(*), to jau finaja ſenlaiku Latinu tanta. Bet ka to eewehro daschi wezaki muhsu laikā? Baltais kreklisch jau pirmā deenā ir fawahs; maſgatais gihmis un tihras rohkas jau pirmā azumirkli faſimilati, jo wezaki behrneem hauj ſawā walā wahlatees. Zaur ahdu aſinis islaich daschus netihrumus, ka p. p. ſweedrus; tapehz behrni arween jamasgā, un jagahdā par tihrū apgehrbu. Ahdai peepaſihſoht tauſtam un ſajuhtam, fo tauſtijuschi. Jo finallaka un tihraka ahda, jo labak ſajuhtam jeb namam tauſtitio leetu. Tamlihdfigi ect ar dſredſchanu. Kad behrni tur aufs netihras, — ka lai dſirſch? un kad tahu grib tihiht, tad to iſdara ar fahdu rupju leetu, un daschureis to eedſen til dſili aufs, ka aufs tohp maitata, un behrns galā newar labi ſadſideht u. t. j. pr. Kustefchanahs finā lauzineeku behrni ir itin weikli, bet zaur apfahrt waſafchanahs leelakos zeematōs teek wiu labee ſikumi maitati. Gands eefchana ir gandriſ ſikra ſemneka behrni virmais darbs; bet pee tam peenem daschureis netikumu un zeetſirdibū, ja wezaki naw uſmanigi. Wezaki, greeſet wairaf wehribas us mihtulifcheem un ja eefpehjams, atſwabineet tohs no gands eefchana.

Zaur peldeſchanahs teek zilwela lohzeſti ſiprinati, un behrni to ari labprahrt dara. Wezaki ari ſchai finā leek mas wehribas, un behrni, ſafwihduſchi uhdēni eedami, paleek tur par dāndi ilgi, un ta zaur peldeſchanahs ne wiſ ſawu meefu ſiprina, bet tai ſlahdē. Meitenes no peldeſchanahs turpreti neſin neka, lai gan tahtm ta tkipat waijadſiga. Chfchanas finā wezaki ſipri noſeedsahs pee behrneem, jo weenkahrt teem ja-ehd ta pati bariba, ko winti paſchi ehd, un ohtekahrt wineem kauj pa-ehſtees behz gribas. Tas ſipri ſlahdē. Behrnam jagut lihds 12 stundu, jo guſtoh aug ſmadſenes, un to winam waijag wairak par veerugſcheem. Deewam ſchel dauds to ne-eewehro.

Tas nu buhtu par meefas kohpſchanu; bet pa to laifu ari japhlejahs ar gara iſkohpſchanu. Behrnā atrohdahs wiſadas dahnanaſ, kas wiſas jalukho apkohpt. Lai weenmehr behrnam buhtu, ar ko no-puhletees un dohmaht, tad waijag wineem kahdas ſpehles-leetinas pagahdaht. Pee ſpehlu-leetina uſglabafchanas war pamaſam behrnu radinah ſee kahrtibas. Paidagogi dohna, ka ari johku dahnanaſ buhtu pee muhsu audſekneem ihpafchi kohpjamas; bet ta ir lohti baliſa leeta, jo zaur to war iſnahkt iſſmehjeji, ta faulti „ſohbgati“. Behz dauds eewehrojumeem, dascham behrnam ir jo leelā mehrā atreebſchanas prahts, ko daudſtreis wezaki zaur ne-apdohmibū wehl paleſina jeb pawatiro. Behrni gands eedami atrohd p. p. kahdu putnu ligſdian. Weens wiſu ſchelohs, ohtris ſuhlohs to iſpohſtih, rahdiſams pohtſchanas garu. Schahds darbs buhtu no wezakeem ſipri norahjams. Gadahs behrnam pakriſt; wezaki to tuhſit fahk meerinah, fazidami: „Neraudi wiſ! Waj tewi ſakits nogruhda? — — Nu gan wiſch dabuhs!“ Pee ſchēem wahrdem ari ſaka ſtrahpſchanas teek iſdarita. Zaur tam audſina behrnā atreebſchanas prahtu. Schahdōs brihſchōs der leetaht labak tohs wahrdus, kas mahtehm labi paſiſtami: „Jah-nits ſakiti nokehra!“ un wiſas behdas teek tuhſit aifmirſtas. Par wiſu ir draudſibas gars ſtarp behrneem kohpjams, jo Latweefchū ſtarpā neteek ſchis ſikums labi parahdiſts; tapehz jau behrneem pee ta jardinahs.

Pee laſht mahzifchanas noteek dauds nepareiſibas. Bohkſtabus ne-waijadſetu wiſ ta akli eemahziht, bet waijadſetu tohs falihdsinah ar kahdahm leetahm jeb dñshwnekeem. Zif gruhtumu naw behrneem zaur nekahrtig ſohkſtabu iſſaukſchanu no wezakeem. Mahte p. p. ſauz: „eſe-zede-a-ea-ele-a-eſe-t-i-b-a“ un kohpā tas ir „ſchelastiba“. Kā behrns lai ſaproht, ka „eſe-zede-a“ ir „ſch“. Bohkſtabeereſchanas ir ta-pehz behrneem gruhtu, ka wezaki teem nedohd nekahdas iſſkaidroſchanas par ſilbehm u. t. j. pr. Dſeedaſchanu war eefahkt pee behrneem dauds agrak, nekā ſitas mahzibas, jo uſ dſeedaſchanu behrneem prahts neſahs. Wineem war mahzih ſtohs weeglakohs, iſhakohs garigohs mel-dinus, jo dſeedaſchanu mums ſipri jaſohpī, lai basnizas dſeedaſchanu paſiſt ſikums.

Skoħlu labums teek wairaf atſiſts. Skohlas teek wairaf apmeleſtas un ſkohlotaji teek freetni ſeminarijās uſ ſawu amatu ſagata-woti. Semkohpibas ſkohlas mums Widsemē naw, tapehz deretu, ka pee ſakras ſkohlas buhtu anglu-kohku dahrss, kur waretu behrnuſ radinah ſee dahrſa kohpſchanas. Wingroſchanas ir preefch meefas ſtiprinachanahs wehl derigaka, nekā ſtrahdaschanas dahrſa, tomehr wiſu lihds ſchim mas kohpā. Zeram, ka uſ preefch to wairaf eewehrohſ, jo „Wadons wingroſchanā“ no Klawina pee tam valihdſehs. Maſgaschanahs wanninās naw wiſ teizama, tapehz buhtu wehlejams, ka ſakras ſkohla buhtu ihpafcha maſgaschanahs eerikte. Uri kohp-ehſchanas buhtu gan gauschi deriga, jo daudſeem behrneem ir weena un ta pati bariba ſlahdiga. — Deretu ari drufku wairaf mahzih ſtohs mahažibū, jo ſemnekeem ar dabu weenmehr ir ſatiſchanahs. Labi lihdsiſ ſchai finā buhtu Weetalwas draudſes ſkohlotaja I. Kalnina „Dabas mahzibas“ viſmais kursus. Grahmatina ir masa, un mafsa 20 kap., bet ſaturs labi eedaliſts un tapehz deriga pagasta-ſkohlahm un draudſes- (kirſpehles-) ſkohlu ſemakahm klafehm. Wehſtures grahmatas ir gauschi mas no muhsu tehwſemes wehſtures, tapehz ta buhtu jamahza no Heerwagena „Skohlas mafſes“. Skohleni ari ja-eepaſiſtina ar leelakeem walſtis jeb tautas ſwehtkeem. Skohlotajam waijag iſſkaidroht, ko ſwehtki noſiħmè, un runah ſee muhsu ſchelatiba ſeifara nopeleem, — lai wairotobus mihtulifcheem uſ tehwu-semi, jeb patriotiſmuſ.

No ſchā rakſta redsam, ka muhsu behru audſeſchanahs gadu no gada labojahs, bet falihdsinah ar zitahm tautahm, mums wehl dauds, dauds truhſt.

Mafſpehziſ.

(*) Mens ſana in corpore ſano.

Gewehrojumi is muhsu tagadeja laika-gara.

Wispahrigi muhsu laika ir manama dsibchanahs us preefchhu, bet ne arween eelsch wisa laba; ari daudsreis dsibchanahs eelsch launuma. Kad warbuht dascha firds ir fazilusi jaunu gadā, teesham usnemt jaunu prahdu, un spert fohtus us labu pusi, tad pee schihm ūrdihm it ihpafchi es gresschohs, norahdidams us kahdu swarigu darbu, kas — pareisi strahdahs — muhsu nahlamibai dauds ko lihdsehs, ta ka waram zereht us labakeem laikeem. — Schis swarigais darbs ir audsinafchanas darbs. — Neweens newar lihds pat firmam wezumam leelitees, ka schi darbu buhtu pilnigi ismahzijees un ka to beskluhdahm finatu strahdah. Lai ari neweens nezerē, ka kahdu jaunu gudribu zelschu preefchā. Ne buht nē! Tik us ewehrojumeem is muhsu laika-gara gribu norahdiht, un zaur to wifus, kam ar audsinafchanas un mahzishanas darbu jauhlejabs, usmanigus dariht, lai nenokliht pa-wifam no zeta. Neweens to neleegs, ka tikai no jaunahs pa-audses kreetnahs audsinafchanas un mahzishanas waram labaku nahlamibu sagadiht. Ari muhsu mihtotais Semes-tehws un Keisars paflubina, lai kreetni audsinafchanas jauno pa-audsi, kas allasch gatawa, doht Deewam, kas Deewam peeder, un Keisaram, kas Keisaram peeder. — Muhsu schehligais Kungs un Keisars ir mums nowehlejis daschadas brihwibas un teefibas, kas ari mahzibai un audsinafchanai zelu lihdsina, bet wehl no daudseem taks netohp deewsgan un pareisi faprastas un zennitas, tamdeht taks newar palikt par ihstu fwehtibu, un dasch deemschehl to augsto labumu, dahrgo brihwibu, bruhk par launuma apfegu. — Kad fawas azis metam us semakahs kahrtas Latweescheem, kam gohds Deewam, lai ari dahrgi laiki, lihds schim arweenu faws maijess kumofinsch, un daschi pat it turigi, un kad apluhkojam, kahda leelakai dalki ir winu mahju dshihwe, tad eraugam beeschi ween nespohdribu pee paschu meesahm, un nespohdribu wifos faktos. Un kur ta netihriba walda, tur ari gars nebuhs wifai tihrs; tur daudskahrt mute pahrluhst no wahrdeem, kas gohdigam zilwekam ir par launu un reebumu. Schahdā nespohdribā usaug behrni, dsird launus wahrdus un dabuhn tik flisktu pamatu, ka us to skohla ar wifus leelakeem puhslineem neneeka newar ustaifht. Wezaki, ar deenischku maijiti deewsgan fwehtiti, fawus behrnius tur klah, un ja kahds ari fawu behrni par ganu pee faimneeka eedohd, tad faimneekam naw brihw us to ne greissi paflakitees. Kas war isteikt taks beskaunibas, kas faimneekem no tahdeem palaisteem luteklischeem jadsird!! Ja faimneeks kahdu reissi fawu teefibu leera un tahdu pahrgalvi pahrmazha, tad war nahlofchā gadā palikt — bes gana. Ne reti taks luteklitis tuhlt aissbehg, un eelsch faweeem wezakeem atrohn mihtus usnechmejus un firdigakohs aisskahwetajus.

Pee mahju mahzibas truhfst nopeetibas; grahmatu nem tikai tad rohla, kad kahdu reis ta prahā nahk. Mahzibas wihse wehl arween naw tahda, no kuras ko labu war zereht. Labas ahbezis weetā nem kaut-kahdu no Schihdina atnestu; lasamu grahmatu weetā nem dseesmu-grahmatu, — un ta no pareisas lasift mahzishanas newar buht ne shme. Wehl ari deemschehl atrohnahs ne reti tahdi wezaki, kas newihscho fawus behrnius paschi mahzih. Ir ari tahdi behrni, kam bes wezakeem ja-usaug, ar scheem nu dauds flisktak stahw; ja schihs pee laika labas laifchanas skohlas raiditu, kahdas daschā weetā ir zeltas, tad wehl ir zeriba, ka no teem kas isnahks. Bet to nedara, un ta atnahk skohlas wezums; behrni teek pee peenemshanas preefchā westi; nemahk lasift, un tohp — atraiditi. Ta tas eet ne reti ar schahdeem wahjineekeem, lihds schihs jau fasneeds to wezumu, kur buhtu eiswehtijami. Kad nu wehl taks „trihs seemas“ skohlu lai apmelle?! Ar scheem behrneem skohlotajam daudsreis tas gruhtakais darbs, jo winu mahzibas laiks jau pahrgahjis, un mahziba pee scheem ta wairs nefkmejahs; daschadu nikl un stiku pilni buhdami, farnaita un pawed wehl zitus skohlenus, un ta ne ween few nefahdu labumu nefrahj, bet padara wehl ziteem skahdi, kas nepazeefchama. Zaur schahdeem un dascheem ziteem nefahrtigi audsinafchanem behrneem ne reti eweefchahs skohla sahdsiba, wilchana, nefahrtiba, it ihpafchi meli, kas skohlotajam padara darbu — deewsgan fuhr. Gohdigi wezaki sin, kahds publinsch teem ir pee 5—6 behrneem, tohs waktejoh, mahzohit un kohpjoht; ko lai skohlotajis eefahl tahdā barā?! Un tomehr ar usmanibu walditi behrni, un ar gohdigi audsinafchanem behrni valihgu, kas fawu skohlotaju mihle un zeeni, isdohdahs nerahtnibas peenahft. Jo gohdigs behrns juhtahs lihds aissnemts, tomehr nerahtniba naw atklahta, un dohmas drihs us kahdu newainigu war krist. Brohtams, kad wainigais peenahkts, tad newar bes pahrmazishanas palikt, pirmkahrt, lai nerahtnis labojahs, un ohrikahrt, lai ziti nem preefchahmi un fargahs. Kur skohlas waldishanas fafneedsama, tur tahdi nebehdnecki

janodohd skohlas waldishanas pahrmazishanas, jo schi winam sinahs ihsto mehru nospreest, un skohlotajam nebuhs jastrahdā nepatihkamais darbs. Ne reti pehz tahdas pahrmazishanas wezaki, kam gan peenahktohs pateiktees, ka winu pahrgalwigs behrns us labu zehu wests, fazet leelu trohkhni, un melle atreebtees pee skohlotaja, kas wina behrnu apfuhdsejis. — Ja skohlotajam waretu nonemt usraudishanas un waldishanas gruhto amatu, ta ka winam til atlaktu weenigi mahzishanas darbs, tad skohlotaja amats it mas par diwi trefchdakahn paliktu weeglaks. Katri sin, ka mahneht ir weegli, bet labak dariht, nestahw katra spehka. Tapehz wezaki, nespreschat bahrgus spredu-mus par skohlotajeem, bet darat wispirims fawu peenahkmu, behrnius ar wifus ustizibu labak audsinafcham un teem labu pamatu likdam preefch skohlas mahzibahm. Skohlotajam naw neds eispehjams, neds deewsgan laika, behrnam lilt zitu pamatu, us ko fawas mahzibas grunteht, bet tam jastrahdā us ta pamata, ko jau atrohn liltu. Tikai afee gruveschi janolihdsina, un tad darbs jastrahdā. Tas stahdinsch, ko wezaki stahdijuschi, skohlotajam ja-aplohpj; israut un par jaunu stahdiht, skohlotajis newarehs. Ari skohlas laiks, jehschu gan pagarinahs us trihs see-mahm, ir wehl lohti ihfs. Kad norehkinam daschās aisskawetas deenas, tad us kahdu seemu til knapi isnahks 100 deenas; tas par wisahm 3 seemahm wehl naw ne gads. Kur nu wehl garā wafara, kur ne masums teek aismirits no mahzibas! Ta nu nopratiset, zit lohti wai-jadfigs, ka mahju mahziba un audsinafchana teek labaki lohpta! Daudsreis teek norahdihts us Wahzijas labo skohlas eeriki. Bet tur behrni jau no 7.—14. gadam zauru gadu, bes kahdahm nedelahm, eet skohla un mahzahs tikai weenu walodu; pee mums ne pilnu gadu, ar leeleem rohbeem, un tad diw i walodas, daschu reis un daschā weetā pat trihs. Tee upuri, kas pee skohlas-namu zelschanas it ihpafchi beidsamds gaddos redsami, gan leezina, ka Latweeschi fahk mohstee, jo kas redsejis Wahzijas skohlas-namus, leezina, ka muhsfjee schini sinā Wahzus pahspehjuschi. Lai gan ehrts skohlas-nams ir teizama leeta, tomehr ar to ween nenhkam pee gaismas.

Naw zerams, ka skohlas laiks zaur likumu drihsā laikā tiks pagarinahs, neds ari, ka skohlas buhschana par jaunu taps pahrsstrahdata un nogruntet. Tas ari schini laikā nekahdu labumu ne-atnestu, bet drihsak skahdi. Tamdeht nebuhsim til ween likuma kahdi, weenigi ween pee wahrdeem un nosazijumeem turedamees, bet strahdasm, katri pehz fawu spehka, wezaki, faimneeki, audsinafchani un skohlotaji, ka ari zeenigahs skohlas waldishanas, schihs darbu ar mihlestib, jo schi darba augsit ir tee dahrgakee, ko waram fasneegt un no ka nahlamibas pa-audses lablahschanas atlehks. It ihpafchi, wezaki, dsihwojeet draudsibā ar skohlotajeem, jo jums ir weens un tas pats darbs; juhs usfahkat, wineem japabeids. — Platā ne-ustizibas grawa, kas juhs starpā warbuht wehl pastahw, lai teek isnihzinata; jo tas juhs behr-neem us wifus muhschu buhs par labu. Jo tikai tur war skohlas- un audsinafchanas darbs plaukt un labus auglus nest, kur skohlotaji un behrni wezaki strahdā weenprahthā, mihlestibā un pazeefchana.

R. S.

Scheit newaru pilnigs kluht.

1.

Zilweks melle pilnibu,
Zenschahs, pilnigs buht.
Bet wiffs rahda truhkumu;
Pilnigs newar kluht.

2.

Af, kad es apdohmaju
Un pafauli ussfatu,
Tad es behdigs issauzu:
„Scheit newaru pilnigs kluht“.

3.

Lihds pat kapa malinai
Zilweks melle pilnibu;
Lihds pehdigai naiknina
Neds tik weenmehr truhkumu.

J. Steppe.

Misiones-druwahm.

Bahrskats par misiones-druwahm.

Graj. 66. 19.—21.: Es suhtishu no teem isglahbteem pee teem paganeem, us tahn tahlejahn salahm, kas manu flamu nau d'srdejujchi un manu gohdibu nau redsejujchi, un tee stah-stihs manu gohdibu starp teem paganeem. Un tee atwedihs wijsus juhshu brahlsus no wifahm paganu tautahm, un no teem es zitus nemshu par preestereem un par lewiteem.

IV. Afrika.

Afriku fauz par „tumfcho pafaules dahu“; tumfcha winas eedsh-wotaju ahda, tumfhas minu firdis, apspeestas no wlna un mahnu-tizibas krehfibus un ar zilwelk upuru afins-straumehm, no bresmigas warmahku waldischanas ar zeeto wehrgu falposchanu; turklaht Moamenda leekä tiziba no seemeleem un rihteem jo deenas jo wairak lauschabs eekshä un leeds Ewangelijuma gaismai tumfibu isdfiht. Afrika ir plata seme bes leeleem juhshu lihtscheem; Saharas tufknescha platà jobsta no seemeleem, gar upju grthwahm issteptahs fmifschu walles un juhrlamu nahwigee drudschu misiones-darbam nelaus d'staki Afrikas firdi eespeestees, ta ka winsch lihds schim wareja kahju atspert gar juhrlamas kraasteem ween. Bet muhsu deenas duhshigi misionari un ziti reisneeki sahkuschi no deenas-widus un rihteem un ari no wakareem lihds schim aisslehgutu semes-widu atwehrt un misionei zelu taisht, ta ka muhsu deenas misiones draugu firdis sahk brihnites un isplestees, redsedamas tohs leelohs darbus, ko Deewa tai tumfchä pafaules daka sahk dariht. — Afrikä ja-isschir trihs ihpaschas leelas misiones-druwas: wakara juhrlama, deenas-widus juhrlama un rihta juhrlama.

1) Wakara juhrlama. Senegambijä Parishes mis.-beedriba apmetusees, pee Gambijas upes Metodisti ar 7 stazionehm un 645 drauds-slozhkeem, pee Pongas upes kristiti nehgeri no Wakar-Indijas ustura misiones-darbu, Bez-Kalabarä Skotu-semes faweenotee Presbiteri ar 5 stazionehm un 181 deewgaldneku, — wifä masi eefahkumi. Bet Sierra-Leonë Angleeschu basnizas mis.-beedriba, Metodisti mis.-beedriba, faweenotä Metodisti brihw-basniza un Ledy Huntingdones beedriba gandrihs fawu darbu pabeigusbas; ta seme gandrihs wiszaur kristiga seme; Metodisteem ween ir 32 basnizas ar 5675 pilnigeem drauds-slozhkeem un 16 tuhst. Deewa-wahrdi klausitajeem, 22 skohlasm un 2600 skohleneem. Seminarijä Fur-Bahä audsina melnus mahzitajus. Nehgeri brihw-walstsi Liberija strahdä Metodisti biskapu-drauds ar 43 basnizahm un 2200 lohzelkeem, Protestantu biskapu-misione, Presbiteru drauds ar 8 stazionehm un 254 deewgaldnekeem, Amerikaneeschu misiones fabeedroschana un Fiskas uniwersitetes misione no Tennessee Seemel-Amerikä. Wairak pret deenas-widu selta- un wehrgu juhrlama strahdä Angleeschu Metodisti un 14 stazionehm un 6630 drauds-slozhkeem, 87 skohlasm un 2647 skohleneem, Basel's mis.-beedriba, kas Dezembra mehnesi 1879. gadä schai druwa noswineja fawas felta kahsa, ar 9 stazionehm un 4 tuhst. drauds-slozhkeem, 41 skohlu ar 1130 skohleneem, un Seemel-Wahzu (Bremenes) mis.-beedriba ar 4 stazionehm un kahdeem simtu kristiteem. Baseles mis.-beedriba Afchante, fur winali 2 misionari wairak gadus zeetumä tika tureti, nu masu draudsiti dibinajusi. Abeokutä, Ioruba semè, wairak atstatu no juhrlamas, strahdä deenwidus Amerikaneeschu Baptisti, un ar 11 stazionehm ar 5994 kristiteem un 1567 skohleneem Angleeschu basnizas-misione un Metodisti ar 6 stazionehm un 1082 drauds-slozhkeem. Pee Niger upes strahdä Angleeschu basnizas-misione ar 10 stazionehm un 1500 kristiteem; te wifä strahdneki ir nehgeri: mahzitaji ka skohlotaji, apaksh melna biskapa Krausera. Pee Kamerun upes strahdä Angleeschu Baptisti ar 4 stazionehm un 150 kristiteem; masä Spahnee-scheem peederigä salinä, Fernando-Do, Angleeschu pirmajä Metodisti beedriba, pee Korisko- un Gabua opeben Amerikas Boards un Amerikas Presbiteri. Pee Kongo upes no 1878. gada Liwinistoneekshsemju misione. Bezaahs Katolu misiones-druwas Angolas un Bengaelas juhrlamas isnihkusbas un atstahtas.

2) Afrikas deenas-widus. Gar wakara juhrlamas us deenas-widu eimoht, mehs atrohnam Afrikas deenas-widus seemelos Biunu-semes misiones-beedribu, kas Uwambosmë no 1870. gada pee Dvahereroscheem 4 staziones dibinajusi. Wairak pret deenas-widu Reines misiones-beedriba strahdä pee Hereroscheem, 7 pehdas gareem melneem lohpu-ganeem, ar 13 stazionehm un 2500 kristiteem; no scheem pret deenas-widu fahlahs bruhnee Hotentoti leelajä Namakwa-semë, fur Reines misione ustura 6 staziones ar 3300 kristiteem. Masajä Namakwa-semë Reines misione lohpä strahdä ar Metodisteem; ta seme ir ne-augliga, un tee eedshwotaji no bada speesti nihst un issuhd. Kaplanté strahdä 13 misiones-beedribas; to semi gandrihs war teilt par kristigu semi. Reines misiones-beedriba te ustura 10 staziones ar 8000 kristiteem, kas jau sahk paschas fewi usturetees. Isplatischinas misiones-beedriba un Holandeschu misione strahdä pee teem d'simeem eedshwotajeem un balteem kolonisteem. Zitas misiones-beedribas rauga fawus tihklus ismest wairak pret seemeleem; Londones misiones-beedriba pee Betfchuaneeem gar Kurman upi, fur misionars Mosfats ar leelu felmi strahdajis; winam par peemineschanu 1876. gadä dibinajuschi seminariju. Kristihs lehnisch Rahe duhshigi attrizis Katolu misionarus, kas us Zanbesi upes nahldami, Londones misiones-beedribas druwas gribaja elauftes. Berlines mis.-beedriba ustura Kaplanté, Kaseru-semë, Oranje brihw-walstsi, Transwahles semè — lohpä 42 staziones ar 53 misionareem un 9000 kristiteem; 1879. gadä wina dabujusi kristiht 1264 dwehseles, wairak neka wifös 30 gadös preefsch tam. Parishes ewangeliskä mis.-beedriba pee Basuteefcheem ar 14 stazionehm, 15 misionareem un 122 d'simeem palihgeem, 3974 kristiteem, 3130 skohleneem un 1888 lohzelkeem, kas fataisahs us svehtu kristibu. Hermansburgas mis.-beedriba strahdä pee Betfchuaneeem un Kaserem Natal- un Zulu-semë ar 49 stazionehm un 5000 kristiteem; isgahjuschi gadä 700 tapa kristiti. Zaur kareem, ko eedshwotaji nemitedamees wed sawä starpä un ar Angleescheem, misiones-darbs schais semes gruhti teek apspeests. Beidsamajä karä ihpaschi Parishes un Berlines misionaru darbs gruhti aisslavehsts, bet wiswairak Hermansburgas misionareem, kureem 13 staziones pehdigi ispohtitas, ta ka wineem no Zulueescheem pehdigi bij ja-atkähpjahs.

(Us preelshu beigums.)

Sagrahbstas no misiones-druwahm.

Mahzitajs Paulus Dworkowicz (Rihgä, leelajä Parka-eelä № 10) diwi luhgschanas — laikrakstā: „Mittheilungen und Nachrichten für die evang. Kirche in Russland“ — zeen. mahzitajeem isteiziš:

1) Behz Baltijas Juhudu misiones zentral-komitejas apsprees-chanas, schi gada eefahkumä Rihgä bij ja-atkähj namis, fur jaunekli un jaunekles no Istraëla, kas pateesibu un pestischanu mellē, un meldejahs pee kristibas, waretu atrast mahjas-weetu un darbu; bet lihds schim schi namu newareja atkähjt, tayehz ka winam derigu nama-tehnu newareja atrast. Mehs nu luhdsam zeen. lafitajus, ja tahdu wihru finatu, mums to jo ahtraki finamu dariht. Tahdam wihrum waijadsetu buht apprezejusčham amatneekam, ar pilnigi kristigu prahstu un kreetnu firdi, kas mahzetu lafih, rafkstih un rehkinah un fawu bihbeli labi fayrast un tam Kungam wina wihsa-falnä gribetu falpoht. Grahmatu-sehjeji waj rehdneeki wiswairak teek mesleti.

2) Misiones draugs no augstas lahrtas preefsch kahdeem gadeem stipendiju dibinajis preefsch misionara ismahzischanas un issuhitschanas us Indiju, un schi labumu ihpaschi Ewangelijuma tizigam jauneklim no Baltijas gubernahm gribetu atwehleht, bet lihds schim tahdu nau atradis. Ja zeen. lafitaji tahdu jaunekli no 20—25 gadeem, kas buhtu labprahigs ismahzitees par Ewangelijuma mahzitaju starp paganeem, finatu, tod tee tohp luhgti, man tahdu finamu dariht. Tahdam jauneklim waijadsetu ne ween nenosedsigam buht fawös zetös, bet ari to Kungu Jesu no firds miheht un tahdu prahstu tureht, ka winsch labprah gribetu tam Kungam falpoht pee paganeem. Godigais stipendijas dibinatojs ir apnehmees preefsch isskohlinaschanas un issuhitschanas waijadfigo naudu peedahwahz.